

Regio Amersfoort Energie Strategie

Digitale inspraak voor
inwoners en belanghebbenden

7 mei 2020

Digitale inspraak voor inwoners en belanghebbenden

Van 1 tot en met 30 april hadden inwoners en belanghebbenden de mogelijkheid om via het online platform, www.resregioamersfoort.nl, in te spreken op de Concept Regionale Energie Strategie. In dit document zijn alle reacties opgenomen die zijn binnengekomen via dit platform. Daarnaast hebben we ook via het mailadres regioamersfoort@amersfoort.nl enkele reacties ontvangen. Ook deze reacties zijn opgenomen in dit document. Alle reacties zijn genummerd.

Reactie 1:

Jan Huijgen – Bunschoten - Eemlandhoeve Inspiratiehuis

Positief dat wij als regio onze verantwoordelijkheden meer gaan oppakken rondom urgente maatschappelijke uitdagingen. Energie is een, Voedsel is twee, landschap/leefomgeving is drie, water is vier enz.

Waar ik mee worstel is de samenhang tussen deze maatschappelijke opgaven onderling (energie, voedsel, landschap, water e.a.) en: de verankering van deze bijna zakelijke business naar de burgers toe. Niet alleen overheid en markt spelen een rol, ook de eigen burgercoöperatieve organisatie gaat in de toekomst nog sterker dan wij nu voor ogen hebben een eigen rol/betekenis hebben.

Die twee elementen:

a. de onderling verhouding tussen de maatschappelijke opgave

b. de verankering in de burgercoöperatieve maatschappij

vraagt om een next level van uitwerkingen:

ad a. Naast de Regionale Energie Strategie (RES) worden ook de Regionale Voedsel Strategie (RVS) en andere Regionale Landschap Strategie, Water Strategie e.a. uitgewerkt. Door de corona crisis worden deze transitie versneld in de burgersamenleving gevoeld. - ik mis de integrale uitwerkingsopgave met de RES/RVS ea.

ad b. De maatschappelijke businesscase van energie, voedsel e.a. vraagt ook om een eerlijke verdeling van de lusten (inkomsten) en de lasten (uitzicht, lawaai, aantasting landschap) - ik mis nog inzicht in de verdeling hiervan.

Zou de overheden willen adviseren deze beide punten a + b expliciet in de voorwaarden/uitwerkingen voor de stappen die nu genomen zijn op te nemen.

Reactie 2: Tom Bakkum - Leusden

Het Eemmeer wordt in Concept Regionale Energie Strategie Regio Amersfoort (V0.6) p.45 en p.46 aangemerkt als mogelijke locatie voor 8 turbines en minstens 50ha zonne-eilanden. Hier maak ik om een aantal redenen bezwaar tegen:

- 1) Windturbines zullen een grote impact hebben op de indrukwekkende water- en roofvogelstand.
- 2) Windturbines hebben grote invloed op de stabiliteit van de wind. Genoemde ruimtelijke aansluiting op de turbines in Flevoland is eerder een nadeel dan een voordeel; turbulentie van elkaar afdekkende turbines resulteert in de afname van het rendement van tussen de 10 en 40%. (zie: <https://www.nrel.gov/news/features/2012/1995.html>).
- 3) Dus na het woekerende wier zal het windmolenpark de laatste dolksteek voor de lokale watersport zijn.
- 4) Zonneilanden zullen een zeer geliefde landingsplaats en dito ontlastingsplaats worden voor de 1000-en watervogels met grote onvoorziene kosten voor schoonmaak en tevens vogelverstoring daardoor.
- 5) Aanlegkosten van de benodigde infrastructuur zijn hoogstwaarschijnlijk krap ingeschat, waardoor aanleg van meer panelen en turbines nodig zal zijn. (zie ook punt 2 hierboven).
- 6) Het betreft een Natura 2000 locatie, het zou lovenswaardig zijn om niet te testen van wat er juridisch mogelijk is onder het Natura 2000 regime, maar wat er ecologisch wenselijk is.

Reactie 3: Dave Zoetmulder – Leusden

Nu is daar de euforie over alle plannen van de klimaattafels van de industrie.

Dan komt de fiscus die tegen de 1000 miljard aan belastinggelden van de burgers bijeen moet schrapen. Ondertussen worden onze bossen kaalgeslagen om het hout te leveren om de vele hout stokende units en centrales te kunnen laten branden. Dat het verbranden van hout ca 40% meer CO2 uitstoot als kolenstook en meer dan het dubbele van gas maakt niet uit. Dat hout massa's stikstof en fijnstof uitstoot doet er niet toe.

Ondertussen wordt het 5G netwerk uitgerold.

Een stroom verslindend systeem waarvoor massa's bomen moeten worden getopt op een hoogte van maximaal 3m, gelukkig dat is afval waarvan we biomassa maken. Waarvan al vaststaat dat het de mensen ziek maakt.

Maar ja alles in naam van het evangelie van de heilige klimaatkerk.

Straks kennen we ons land niet meer terug, het gehele landschap en milieu verpest. Maar ja het moet om de natuur te redden.

Gemakshalve vergeten al deze plannenmakers dat het klimaat al ca 4,5 miljard jaren - zo oud als onze aarde is - permanent aan veranderingen ondergeschikt is. Er was een tijd dat men van hier over land naar het huidige Engeland kon lopen.

Neen, het klimaat laat zich niet sturen. Wel het milieu dat met deze plannen totaal naar de bliksem gaat.

Onze kinderen zullen ons beschimpen over deze waanzin, maar onze kleinkinderen zullen ons vervloeken.

Dat alle alleen om het geld.

Maar weet wel dat als de natuur verwoest is, de rivieren vergiftigd, alle bomen gekapt, dan zal de mensheid ontdekken dat van geld men niet kan leven.

Reactie 4: Roelwim de Graaf - Bunschoten

Dag,

Na jarenlang overlast te hebben mogen ervaren van de biogascentrale van Van de Groep in Bunschoten en nu bekend is geworden dat dit bedrijf zo ernstig de wet heeft overtreden dat de provincie de vergunning wil intrekken, ben ik verrast dat in de stukken toch nog steeds gesproken wordt over biomassa (inclusief afval, slib, etc.) als mogelijke oplossing in de energietransitie waar wij voor staan.

In de stukken wordt gelukkig wel al genoemd dat deze vorm van energie grote nadelen heeft en dat het steeds meer duidelijk wordt dat er betere alternatieven voor handen zijn.

Verder is het de vraag hoe in de toekomst deze energiebron in te passen valt als de gasaansluitingen steeds meer verdwijnen.

Ik zou daarom willen vragen expliciet op te nemen dat deze vorm van energie GEEN onderdeel is van de oplossing waar de regio voor staat/gaat.

Met vriendelijke groeten,

Roelwim de Graaf

Reactie 5: Lothar Ilzhofer – Zeist

Geachte dames en heren,

in de grafiek ' Regionale ambities: kansrijke zones' staat de zin ' het aantal vollasturen voor een 3 MW windturbine ligt lager dan voor een 5,6 MW windturbine'. Deze zin is volslagen onjuist !!!! Het aantal vollasturen/jaar van een windturbine is afhankelijk van het specifieke vermogen van de windturbine en de gemiddelde windsnelheid op ashoogte. Het specifieke vermogen (kw/m²) van een windturbine is de verhouding tussen het vermogen (kW) en de rotoroppervlakte (m²).

02/04/2020

Reactie 6: Henk Boschker – Woudenberg

Het beste alternatief voor de huidige energie voorziening is kernenergie.

Dit is veel beter voor het milieu dan het verstoken van houtsnippers of het gebruik van zwaar gesubsidieerde windturbines of het opofferen van gronden, welke beter aan de natuur gegeven kunnen worden.

Met kernenergie kunnen we ook voldoende waterstof produceren om automobielen van energie te voorzien.

Conclusie: geen gebruik van fossiele brandstof meer en goed voor een schoon milieu.

Reactie 7: Jan Assink – Hilversum - Energie Actief Soest

Het viel me op dat 0,5 TWh me zo weinig zei. Delen door 155.000 woningen leverde 3.200 kWh per woning opdoor grootschalige opwekking. Dat is al beter vatbaar.

Het gebruik in 2016 was 1,1 TWh, dat is wel 2x zoveel.

Hoe is de regio op 0,5 TWh gekomen?

In het document "200320 - Regionale Energiestrategie en Concept bod - Definitief Concept.docx" op pagina 10: De Regio Amersfoort heeft in kaart gebracht wat de huidige CO2-uitstoot is per onderdeel in de 'Ontwikkel Energiemix'. In de grafiek is ook te zien welke reductie mogelijk is in de energievraag en hoe de energievraag in 2030 wordt ingevuld.

Mijn vraag: hoe ziet die 'Ontwikkel Energiemix' er op dit moment uit?

Reactie 7: Johan de Vries – Soest

In de voorgenomen plannen zie ik een grootschalige toepassing van zonnepanelen bijv. hier in Soest op het bedrijventerrein. Dat lijkt ook een logische plek.

Wij wonen in een toren die uitkijkt op dat terrein, en er zijn twee torens die hier op uitkijken in de wijk Klarwater.

Is er rekening gehouden met weerkaatsing en spiegeling van de zon in de richting van de woontorens ? Door verblinding kunnen het uitzicht en het wonen nl. onaangenaam worden.

U mag ook een keer komen kijken want er zijn al diverse daken in dat bedrijventerrein voorzien van zonnepanelen.

Reactie 8: Bert van den Oosten – Eemnes

Het valt mij op hoeveel daken er nog potentie hebben voor zonnepanelen. Willen die mensen niet of wat is de reden waarom ze er nog niet opliggen,? De prijs kan en zou toch geen belemmering moeten zijn. Vervang deze tekst door jouw reactie. Tip: schrijf je reactie eerst in een tekstverwerker. Zo raak je niks kwijt als je dit scherm per ongeluk afsluit.

Reactie 9: Eva de Bruin – Leusden

Het plaatsen van windmolens alleen in gebieden waar geen woningbouw is. Windmolens geven veel geluidshinder en zijn een gevaar voor de volksgezondheid.

Reactie 10: Hans Kampf – Soest - voormalig voorzitter Adviescommissie Milieu en Ruimte gemeente Soest

Het opwekken van energie is een industriële activiteit. In de ruimtelijke ordening is er altijd een scheiding geweest tussen natuur/landschap en industrieterrein. Het is een misverstand te denken dat natuur en milieu gelijke grootheden zijn. Natuurlijk, de natuur heeft een goed milieu nodig, maar een goed milieu is niet altijd positief voor de natuur. Dit is telkens een bron van misverstand bij het zoeken naar alternatieven voor de fossiele energiebronnen. Ik heb niets tegen wind- en zonne-energie, maar zoek die niet in onze kwetsbare natuur en landschappen. Dus geen op de Leusderheide en in het Eemmeer, en ook niet in de open eeuwenoude landschappen, zoals de Eempolders. Wees creatief en laat je uitdagen ! En hou rekening met de komende generaties die ook hiervan willen genieten!

Reactie 11: Henk Beukers – Hoogland

Het beste idee.

Bij het bestuderen van de perspectief kaarten, kwam ik het idee van de Biogas Centrale in Spakenburg tegen.

Als oud-Spakenburger (wonend in Hoogland) volg ik het lokale nieuws in Spakenburg nog steeds. Enige weken geleden kwam de firma A. van de Groep en Zonen BV negatief in het nieuws. De provincie wil de milieuvergunning van de biogascentrale intrekken. Dit betekent dat het bedrijf zal moeten stoppen met de productie van groen gas.

Van alle opgevoerde ideeën in de perspectief kaarten is deze biogas centrale het meest concrete plan.

Op dit moment staat er al een centrale die circa 10 miljoen M3 biogas produceert. Er zijn plannen om dit uit te breiden naar 58 miljoen M3 biogas per jaar. Ik ga er van uit dat deze uitbreiding goed onderbouwt is (ik lees in de perspectiefkaart dat ingenieurs bureau Royal Haskoning DNV betrokken is bij dit project).

Als je deze 58 miljoen M3 biogas uitdrukt in TWh, kom je uit op 0.58 TWh. Uitgedrukt in hectares zonnepanelen is 0.58 TWh gelijk aan circa 640 hectare of 914 voetbalvelden of een oppervlak van 2.5 km x 2.5 km aan zonnepanelen. Dit is meer dan het totale oppervlak van de bebouwde kom van Bunschoten-Spakenburg. In windmolens uitgedrukt komen we uit op maar liefst 40 grote windmolens....

Met dit idee alleen kan dus een fors deel van de energie transitie worden gerealiseerd.

Hoe slim zou het zijn als deze bijna 60 miljoen M3 biogas/jaar gebruikt wordt voor de te plannen warmte netten in Amersfoort en omgeving. Of nog simpeler, bijna 91000 inwoners kunnen hun huis volledig verwarmen met biogas. (het gemiddelde aardgas verbruik van een huishouden in Nederland is 1340 m3/jaar (website Mileu Centraal) en een gemiddeld huishouden bestaat uit 2.1 persoon).

Ik heb geen idee waarom de provincie de vergunning wil intrekken. Wel weet ik dat uitbreiding van de biogascentrale verreweg de meest concrete en slimste stap is die de RES Amersfoort in kaart heeft gebracht. Ik roep de gemeente Bunschoten-Spakenburg en de provincie Utrecht daarom op om een verstandige route te volgen. Corrigeer waar zaken mogelijk fout zijn gegaan. Zorg dat de geur uitstoot 100% op orde is en niemand meer last heeft van stank. Maar werk daarnaast hard om de uitbreiding naar 58 miljoen M3 biogas/jaar zo snel als mogelijk te realiseren.

Ook A. van de Groep en Zonen B.V. zou moeten gaan nadenken hoe het anders kan. Waarom maken zij er geen burgerparticipatieproject van waarin burgers en A. van de Groep en Zonen BV samen eigenaar worden van de biogascentrale?

NB: Ik heb geen enkele band met A. van de Groep en Zonen BV. Beroepsmatig werk ik hard mee om een groot internationaal bedrijf te vergroenen en ik weet hoe lastig het is om dit soort grote verduurzaming stappen te. maken.

Met vriendelijke groet,

Henk Beukers
Hoogland
hbeukers1@gmail.com

Reactie 12: Jan Schouten – Leusden

In de energiestrategie kunnen de volgende accenten worden gelegd:

- bevorderen van verlaging van energieverbruik en dan met name via de gedragskant, niet in de eerste plaats door weer nieuwe technische oplossingen te bedenken.
- bevorderen van kleinschalige burgerinitiatieven ten aanzien van buurtprojecten waarin daken worden benut voor opwekken van energie.
- bezinning op continuering van gebruik van (aard)gas met compensatie voor CO₂

Het plaatsen van windmolens in gebieden als de Leusdenheide moet koste wat het kost worden vermeden.

Reactie 13: Richard Vedder - Eemdijk – melkveehouder

hierbij mijn reactie op de RES.

naar mijn mening vind ik het belangrijk dat eerst de geschikte staldaken bij veehouders volgelegd worden met zonnepanelen zodat zonneweides tot het minimum beperkt kunnen worden.

zo denk ik dat er ook kansen liggen om langs het eemmeer 3 grote (5MWH) windmolens kunnen staan zonder dat dit problemen zou geven voor de omgeving qua slagschaduw etc, mochten ze problemen geven qua vogels dan hadden we dat nu ook al wel gehad, ze staan immers maar 1 km bij ons vandaan.

hopende dat jullie alle mogelijkheden goed onderzoeken.

mochten er vragen zijn dan mag u altijd even bellen

Reactie 14: Albert van Halteren - Bunschoten-Spakenburg - Jachthaven Nieuwboer

Wij willen, namens alle ligplaatshouders van Jachthaven Nieuwboer, ernstig bezwaar maken tegen de voorgenomen plannen om windmolens en drijvende zonnenvelden te projecteren op het Eemmeer. Naar onze mening wordt het Eemmeer onevenredig belast met deze voorgenomen plannen en beperkingen door Natura 2000.

Het belang van mensen die genieten van de openheid en rustgevendheid die het gebied, op welke manier dan ook biedt, wordt ernstig aangetast door deze plannen.

Kunt u ons op de hoogte houden van de ontwikkelingen in de besluitvorming en mogelijkheden om de bezwaren te kunnen uiten? Bij voorbaat dank.

Reactie 15: Leen Otte – Leusden

Doe aub. niet mee aan de hoax rond windmolens. Duurzaamheid zeer tegenstrijdig daar professoren het over de voors en tegens niet eens kunnen worden. Verschrikkelijke landschaps-horizonvervuiling, lawaaiapparaten voor d ebuurt, vogelkillers. Weg met die handel. Of naar zee of andere energiebronnen gebruiken. er komt steeds meer zonneschijn die geen lawaai maakt en uiterst efficiënt is om van elektra waterstof te maken en dat te gaan gebruiken.

GEEN WINDMOLENS IN DE PROVINCIE UTRECHT.

Reactie 16: Gert Breddels – Leusden

Goed idee om daken vol te leggen met zonnepanelen. In het buitengebied zijn hiervoor genoeg mogelijkheden. Denk ook aan bedrijven, overheidsgebouwen, meer subsidie voor woonhuizen etc. Windmolens op o.a. de Leusderheide is wat mij betreft uit de boze. We weten wat een schade dit veroorzaakt. Ook funest voor de vogels. Daarnaast blijft er zo niks meer over waar we van de pure natuur kunnen genieten. Lelijk gezicht en het gezoem is hinderlijk. Dit is ook zeer hinderlijk voor de dieren.

Reactie 17: Rob Kröber – Woudenberg - Stichting Duurzaam Woudenberg

Met een aantal Perspectiefkaarten kunnen gemeentes meteen beginnen. Merk wel dat het in Woudenberg totaal niet leeft bij het gemeentelijk apparaat college en raad. Erg afwachtend en zelfs afwijzend, het liefst worden maatregelen maar aan andere gemeentes overgelaten. Boodschap is ga meteen wat doen en stap over de eigen schaduw heen en ontwikkel een visie met daaraan vast concrete doelen en resultaten. Hoe langer je wacht hoe meer moeite het kost de co2 reductie te halen. Bovendien zijn er ook acties die meteen of op termijn geld opleveren. Dus heel graag aan de slag er mee met daadwerkelijke resultaten. Genoeg gepraat.

Reactie 18: Nicolette Buiter Amersfoort - Reactie namens: Utrechts Landschap en Natuurmonumenten

Na de gezamenlijke brief van Energiesamen, NMU, Natuurmonumenten en Utrechts Landschap van 7 april, maken wij graag van de gelegenheid gebruik aanvullend te reageren. Wij zijn blij dat in het conceptbod voor 2030 fors wordt ingezet op realiseren van zonnepanelen op daken, boven parkeerterreinen en op geluidschermen. Voor zover het bod bestaat uit realiseren van zon en wind op andere locaties, willen we enkele aandachtspunten meegeven.

Windmolens op defensieterrein

Bijna de helft van de nog te realiseren 0,41 TWh zou gegenereerd worden door 14 windmolens op de Leusderheide. Wij verzoeken u met klem deze locatie uit het bod te verwijderen. Er leven veel door de Wet Natuurbescherming beschermde soorten (oa nachtzwaluw, grauwe klauwier, boomleeuwerik, houtsnip, graspieper, roodborsttapuit, wespandief). De grootte, aaneengeslotenheid, natuurkwaliteit en huidige beperkte mate van verstoring maken dit gebied het meest waardevolle heideterrein van de provincie. Het gebied draagt daardoor ook nadrukkelijk bij aan het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

De uitzonderlijke natuurwaarden van de Leusderheide, het functioneren van de Leusderheide als bronlocatie voor de overige heidegebieden in Utrecht en het functioneren van de ecoducten Treeker Wissel over de N227 en Leusden/Leusderheide over de A28 worden ernstig bedreigd door windmolens op de Leusderheide. Deze locatie is daarom ongeschikt en niet realistisch.

Wij vinden het onverstandig in het bod sterk te leunen op deze locatie, in de wetenschap dat deze niet haalbaar zal zijn. Bij het uitvoeren van de noodzakelijke MER, zal blijken dat er betere alternatieven zijn. Wij verzoeken daarom deze meer realistische alternatieven nu op te nemen in de RES.

Windmolens in NNN

De Leusderheide wordt omgeven door NNN en zal hieraan worden toegevoegd na beëindiging van het militair gebruik. Een groot deel van de beoogde zone voor windmolens rondom de A12 in Woudenberg is aangewezen als NNN. Hierin ligt ook ecoduct Rumelaar. Het NNN en de ecoducten spelen een belangrijke rol bij behoud van biodiversiteit en verbinding van natuurgebieden. Wij vragen aandacht voor het instandhouden van het NNN en de functionaliteit van ecopassages.

Windmolens leiden niet alleen in de gebruik-, maar ook in de aanlegfase tot negatieve effecten op natuur. Zo is er in de aanlegfase, naast verstoring door licht, geluid en menselijke aanwezigheid, vaak sprake van kap van bomen (tbv aanvoer van kranen, turbineonderdelen). Ook grondroering voor aanleg van kabels, fundering, wegen en werkstroken leidt tot verstoring. Door verharding van fundering, mastvoet, kraanopstelplaatsen en toegangswegen kan het oppervlakteverlies fors zijn. Dit moet voorkomen worden zolang het NNN nog niet compleet is.

Het gehele NNN moet daarom gevrijwaard blijven van nieuwe verstoringsbronnen. Het realiseren van duurzame opwekmogelijkheden in het NNN kan pas aan de orde zijn wanneer het NNN in Utrecht volledig is gerealiseerd en de natuur in Utrecht voldoende robuust is. Dit geldt ook voor het Eemmeer dat bovendien onderdeel uitmaakt van een N2000 gebied.

Conclusie

Wij delen uw conclusie niet dat de twee voorgestelde zones voor realisatie van windturbines in 2030 kansrijk zijn. Wij verzoeken u daarom meer zoeklocaties op te nemen nabij stedelijke knooppunten, op bedrijfsterreinen en langs infrastructuur en daarbij het NNN, N2000 en gebieden nabij ecopassages te vrijwaren van windturbines en zonnenvelden. Op die manier kan een realistisch bod ontstaan.

Reactie 19: Rita Braam-van Valkengoed – Harderwijk - Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband van alle gemeenten rondom de Randmeren en dus ook van het Eemmeer waar deze RES (o.a Bunschoten en Eemnes) over gaat. Het aandachtsgebied is het water, de eilanden , de havens en de omliggende kuststrook inclusief de Zuiderzeefietsroute. Vanuit Gastvrije Randmeren zijn er gebiedsinrichtingsprojecten op terrein van natuur en recreatie, daarnaast zorgen we voor beheer in het gebied. Beheer spitst zich toe eilandbeheer en waterbeheer dmv waterplanten maaien en herinrichting van gebieden. Ook zorgt de coöperatie voor publieksinformatie en positionering van het gebied.

De doelen van de coöperatie zien toe op een balans voor recreatie en natuur. Vanuit deze doelen vinden wij het van belang dat indien er energie opgewekt zou worden in of bij het Eemmeer, dat dit geschiedt onder voorwaarde van positieve effecten voor en investeringen in recreatie en natuur. Dit betekent dat op terrein van inrichting en beheer er dus positieve effecten óók voor recreatie en natuur moeten zijn voorzien. Dat eea goed in het landschap dient te zijn ingepast spreekt voor ons als vanzelf.

Een groot deel van het Eemmeer is Natura2000 gebied en derhalve beschermd. Ook in dit Natura2000 gebied zijn mogelijkheden voor verdere investeringen in de versterking van de natuurwaarden, evenals versterking van de recreatiewaarde in het bestaande vaargebied in het Eemmeer.

Als laatste is Gastvrije Randmeren van mening dat indien voor specifieke methodes voor energieopwekking wordt gekozen, dat vooraf door middel van wetenschappelijk onderzoek helderheid dient te zijn of deze methodes effecten hebben op de flora en fauna.

Reactie 20: C. A. – Leusden

In de Leusderkrant van 1-4-2020 las ik het artikel 'Mogelijk windmolens Leusderheide'. Daaronder wordt genoemd dat ook bedrijventerrein de Horst en Pon kansgebied zijn. En daarna 'De komende maanden vindt er onderzoek plaats naar de mogelijkheid om hier windmolens te plaatsen'.

Hierop geef ik mijn reactie.

Ik heb de Q&A van de RES doorgenomen, daarin staat wel wat verhelderende informatie.

En ik heb me laten informeren over de voor- en nadelen van windturbines.

Ik ben van de vergroening en verduurzaming, ga daar zelf zo bewust mogelijk mee om.

Ben ook voorstander van zonnepanelen en windmolens.

Zonnepanelen plaatsing op daken van boerderijen en/of grote zonneweides ben ik voorstander van.

Windmolens vind ik mooi. Als ze op een geschikte, goede open plek/lokatie staan, vind ik ze een verrijking

voor de omgeving.

Plaatsing op de Leusderheide klinkt zeer geschikt, omdat dat daar veel wind gevangen kan worden, er veel

ruimte is én omdat het ver(der) van de bewoning/bewoonde wereld en buiten de bebouwde kom aflight.

De twee bedrijventerrein ben ik zwaar op tegen. Deze bevinden zich in dichtbezette gebieden met kantoren en vooral erg veel woningen/woonwijken.

Het past bij beide industrieterreinen niet in het landschap en bovenal is er geen ruimte om windmolens te plaatsen zonder daar de bewoners (en bedrijven) mee te benadelen.

Tevens voldoen ze niet aan de norm van minimale afstand van 300/500 meter buiten de bebouwde kom

De bedrijventerreinen bevinden zich immers binnen de bebouwde kom.

Plaatsing van windmolens daar zal grote schade brengen aan mensen via geluid- en slagschaduw. De slagschaduw wordt berekend op ramen van woningen. Echter als men zich buiten begeeft gewoon in de tuin, maar ook buiten de woning dan is daar ook grote hinder van de slagschaduw. Dit kan psychische schade tot gevolg hebben

Ook is het uiteraard geen optie om ze in of bij de Schammer te plaatsen.

Dit is een fantastisch natuurgebied waar (ondanks de (snel)wegen eromheen) een ware rustplek is gecreeerd. Wat ook zo moet blijven.

Omdat ik zelf in het Vliet woonachtig ben en er ook vele bekenden in de buurt van Pon wonen ben ik tegen plaatsing bij de Horst en Pon.

Tevens heb ik begrepen dat in Gemeente Voorthuizen, Barneveld en Achterveld ook wordt geprobeerd

grote windmolens te plaatsen. En ook dat de betrokken bewoners hier protest tegen hebben gemaakt.

Ben benieuwd naar hoe dat in gemeente Leusden en Amersfoort is.

Ik blijf graag op de hoogte.

Reactie 21: Goran Christiansson – Soest

Goedendag RES-bod-makers,

Hier feedback van een burger, ook betrokken bij de Dialoogtafel Klimaat en Energietransitie in 2019. Daarom ben ik best wel teleurgesteld in het document “RES en Concept Bod”. Hier een aantal verbeterpunten:

1. Focus op energiebesparing! Dit is hard nodig.

Zoals u schrijft: “Deze Dialoogtafel heeft ruim 30 voorstellen opgeleverd waarvan er twee toepasbaar zijn binnen de huidige versie van de Regionale Energie Strategie.”

Er waren zeer goede voorstellen rondom verbetering van openbaar vervoer, meer lokale subsidies op isolatie van woningen, maximumsnelheid te verlagen, initiatieven om woningen te splitsen en om onze landbouwsector de biologische kant op te gaan en daardoor de klimaatbelasting te verminderen. Ook de verschillende voorstellen om bomen te planten zie ik niet terug in het plan. Neem die voorstellen mee in het plan!

2. Het plan zet in op PV-op-industrie-dak. 160 ha is heel veel. Hoeveel dakoppervlakte is er beschikbaar? Hoe zal dit gebeuren? Wie zal het betalen?

3. De velden rondom TenneT station in de Birkt, aan de Pieter van den Bremerweg in Soest, worden niet meegenomen in het plan voor zonneweides. Alleen in de “Kansrijke gebieden” ter indicatie. Graag toevoegen.

4. Een zeer grote uitdaging voor Nederland (en Regio Amersfoort) is om de energievraag te laten afhangen van de energieaanbod. Maak voorbeeldcontracten van flexibele “piek en dal-tarieven” die afhangen van de wind en de zon op dit moment. Hier kan de Regio Amersfoort een grote rol spelen om alle ondernemers en energieafnemers te trainen in het denken met “intermittent energy” – dat het energieaanbod fluctueert en dat het zeer rendabel kan zijn om de productieprocessen aan te passen.

En natuurlijk om steeds minder energie te gebruiken!

Succes met de volgende onderdelen van de RES – ik hoop veel op de Landbouw/landgebruik-deel met veel notenbomen in het landschap!

Reactie 22: Marijke Christiansson – Soest

Ten eerste:

Wat ik u zou willen verzoeken is om in de communicatie naar stakeholders (burgers, belangengroeperingen) de grote context van deze transitie te schetsen, ook in 'vraag en antwoord' overzichten. Deze regionale energie strategie is nodig omdat we als mensheid de grenzen van de planeet overschrijden. Zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/Planetaire_grenzen. Bijdragen aan oplossingen geeft zin en inspiratie. Het is nodig dat we als mensen nadenken over een andere levensstijl. Dat zit hem in andere bronnen van energie aanboren, maar ook minder energie verbruiken. In de communicatie naar burgers en belangengroeperingen toe is het belangrijk een dialoog te voeren over de noodzaak om minder energie te verbruiken (nadenken over terras verwarmers, hoe hoog zet ik de verwarming, is een nieuwe air conditioner echt nodig, waar haal ik mijn producten vandaan als consument etc.).

Houd bij het aanleggen van b.v. zonnepanelen graag rekening met de biodiversiteit. Ook dit is een opgave waar we als mensheid voor staan.

Vervolgens zou ik graag zien dat de regio Amersfoort richting de rijksoverheid en andere regio's ook laat zien dat het inventief kan nadenken voor de lange termijn.

Als het gaat over de warmere, onstabielere zomers die we in onze regio en de rest van Nederland kunnen verwachten is het b.v. ook belangrijk om na te denken de over schaduw (en koelte) van begroeiing. Des te meer verkoeling van bomen en begroeiing, des te minder air conditioning is nodig (en des te minder zullen mensen onwel worden). Inzetten op het planten van meer bomen maakt wat mij betreft dan ook deel uit van dit proces. En maak er dan meteen bomen van waar je van kan eten (notenbomen, fruitbomen, bomen met eetbaar blad), zodat er minder soja uit Zuid Amerika hoeft te worden gehaald.

Het verder verduurzamen van lokale voedselproductie ondersteun ik van harte. Graag ruim geld beschikbaar maken voor het ondersteunen van biologische voedselketen initiatieven.

Een verdere mogelijkheid om inventief na te denken over energiebesparing is het beter gebruik maken van bestaande woningen/gebouwen, door als overheid meer te stimuleren dat mensen delen van woningen (onder)verhuren. Dit is meteen een manier om de woningnood te verminderen, eenzaamheid tegen te gaan én energie zuiniger te leven. Laten we de hospita en de hospitus van weleer weer in ere herstellen en ondersteunen.

Tot slot wil ik graag onder uw aandacht brengen dat in b.v. Soest de wijk Smitsveen per bewoner minder energie verbruikt dan de wijk Soest-Zuid. De bewoners van Smitsveen zijn wat dat betreft energiehelden. Laten we ook kijken hoe we de kosten voor de duurzame transitie naar een nieuwe levensstijl waarbij we rekening houden met de generaties na ons, kunnen laten dragen door degenen die het meest verbruiken.

Reactie 23: Andre Schuurman – Baarn

Ik denk dat het goed is de energietransitie aan te pakken. Ik denk dat dit technologie-neutraal moet zijn en we geen technologie kunnen uitsluiten, maar moeten kijken wat economisch en praktisch haalbaar is.

Ik denk dat het goed is zo veel mogelijk over te gaan naar schone energiebronnen en gebouwen waar het kan van het aardgas af te halen, maar dat het de komende decennia niet mogelijk zal zijn alle huizen volledig van het gas af te halen.

Toen wij ons (jaren 20) huis twee jaar geleden lieten verbouwen waren de aannemer en de technisch installateur zeer duidelijk: we kunnen een hoop verbeteren en efficiënter maken maar dit soort huizen kunnen niet van het gas af in de voorzienbare toekomst. Afgelopen najaar hebben we ook de lokale energiecoaches langs gehad en die zeiden hetzelfde. Isolatie is veel nuttiger bij dit soort huizen en levert veel meer op.

Houd er alstublieft rekening mee dat veel huizen in deze regio van voor de oorlog zijn en dat deze niet van het gas af kunnen. We willen toch niet hele prachtige, karaktervolle wijken platgooien en vervangen door kostbare nieuwbouwhuizen? Duizenden mensen in deze regio kunnen zich dat niet permitteren en we zouden tot een soort van lelijk en ontheemd Lelystad worden.

Het is ook raar als Nederland zo radicaal en totaal van het gas af zou willen, want 'groene' buurlanden als Duitsland gaan in hun Energiewende juist aan het gas omdat het een relatief schone energiebron is.

Ik zie graag veel windmolens in niet-pittoreske buitengebieden gecombineerd met veel zonnepanelen en -velden. Ik steun het van harte om nieuwe en recente huizen van het aardgas af te halen, maar alleen waar dat echt kan.

Reactie 24: Sophie van Roomen – Leusden - Bestuurslid LTO Noord afdeling Gelderse Vallei

Betreft: Zienswijze Concept Regionale Energie Strategie Regio Amersfoort

Beste leden van de gemeenteraad,

Als agrarische belangenbehartiger wil afdeling van LTO Noord Gelderse Vallei een aantal opmerkingen maken inzake de concept-Regionale Energie Strategie Regio Amersfoort.

Het is fijn om te lezen dat de gemeente Leusden gezamenlijk werkt aan de realisatie van de energietransitie. Wij zijn verheugd dat de gemeente bij de inzet op de energietransitie rekening wil houden met de kwaliteit van het platteland en de groene kernkwaliteiten. Zo heeft de RES-regio Amersfoort gekozen om grootschalige opwek van duurzame elektriciteit te realiseren in stedelijke gebieden, bij bestaande infrastructuur en op het Defensie terrein bij de Utrechtse Heuvelrug (gemeente Leusden). De agrarische sector is de belangrijkste economische sector van het platteland van de gemeente Leusden. Het is belangrijk dat dit ook in de toekomst zo blijft. Gezien de (ruimtelijke) uitdagingen van de agrarische sector, dient landbouwareaal daarom te worden behouden voor de toekomst.

Op bladzijde 8 wordt de mogelijkheid gemeld voor agrariërs om over te gaan van een stikstofbelastende (negatieve benaming en niet relevant om te noemen) veehouderij naar elektriciteitsopwekkende zonneweides. De aantrekkelijkheid hiervan valt echter te betwijfelen. Veel leden van LTO Noord hebben laten weten geen voorstander te zijn van opoffering van landbouwareaal ten gunste van zonneweides.

Op bladzijde 25 van het document wordt de mogelijkheid gegeven voor gemeenten om korting op leges te geven in het geval er bewonersparticipatie is bij wind en/of zon. LTO Noord is voorstander van (het onderzoeken van) deze mogelijkheden door de gemeente. Het kan bijdragen aan het creëren van draagvlak onder bewoners voor bepaalde vormen van duurzame elektriciteitsopwekking (met name windmolens).

Om aan de resterende opgave te voldoen wordt gekeken naar binnenstedelijke locaties zoals zonnepanelen op bedrijfsdaken en overkappingen van grote parkeerterreinen. Ook wordt gekeken naar kansen in het landelijke gebied en de infrastructuur, zoals zonne-energiepolder bij stad- en dorpsranden. LTO Noord is voorstander van het in kaart brengen van binnenstedelijke locaties voor duurzame elektriciteitsopwekking. Verder moet het talud langs snelwegen en geluidswallen optimaal worden benut. Ook zogenaamde wachtlandschappen, landschappen waar in de toekomst woningbouw wordt gerealiseerd, kunnen in de tussentijd worden gebruikt voor het opwekken van duurzame energie.

Tot slot. LTO Noord zet in op een consequente toepassing van de Zonneladder (overeengekomen tussen kabinet, VNG en IPO). Wij willen u vragen bij uw besluitvorming de voorkeursvolgorde van deze Zonneladder te hanteren. Deze voorkeursvolgorde luidt als volgt:

1. Daken en gevels: zonnepanelen op daken gevels van (agrarische) gebouwen heeft de voorkeur.
2. Bebouwd gebied: onbenutte terreinen in bebouwd gebied kunnen worden benut voor duurzame elektriciteitsopwekking.
3. Landelijk gebied: benutten van niet-agrarische gronden voor duurzame elektriciteitsopwekking. Zonnevelden op landbouwgronden moeten de laatste voorkeur hebben.

Wij zijn te allen tijde beschikbaar voor een (digitale) mondelinge toelichting. Bedankt voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,
Sophie van Roomen,
Bestuurslid LTO Noord afdeling Gelderse Vallei

Reactie 25: Johan van Schaaik – BAARN

Het document 'Het Bod: Kansrijke zones 2030' geeft een duidelijk overzicht van de opties voor de toepassing van wind- en zonne-energie.

Tegen het toepassen van wind-energie maak ik bezwaar, omdat dit een grote inbreuk op het omringende landschap zal gaan maken. Windturbines geplaatst in het boslandschap Utrechtse Heuvelrug en langs de A12 zullen vanaf een grote afstand zichtbaar zijn en zodoende als zeer storend kunnen worden ervaren. Eeuwenoude landschappen worden hiermee voorgoed verstoort. Volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl) is de hoogte ter plekke van de eerstgenoemde locatie enige tientallen meters (30 m – 50 m boven NAP). Bij een windturbine met een hoogte van 100 m (laat staan 200 m) zal deze op zeer grote afstand waarneembaar zijn, vanuit o.a. de Eempolders (ca. 1 m NAP) en de Gelderse Vallei. Dit effect is m.i. visualiseerbaar in een GIS en tools voor landschapsarchitecten.

Overigens heeft ook de RES Noord-Holland Zuid zoekgebieden voorgesteld in de Gooi en Vechtstreek voor de plaatsing van 17 windmolens. Van de windmolens zijn er 9 gedacht in het Gooimeer en 8 die worden verdeeld over de Bloemendaler- en Artesveldsepolder bij Weesp, het gebied rond de op- en afrit A27 bij Hilversum en de strook grond gelegen tegen de oostkant van de Stichtsebrug (Gooi- en Eemlander, 24-4-2020).

Ook deze windturbines zullen een negatief effect hebben op het open landschap van o.a. de Eempolders en de heidegebieden in het Gooi. Het kan van grote negatieve invloed zijn op de natuurbeleving van bewoners m.b.t. deze landschappen.

Windturbines kunnen ook overlast geven m.b.t. slagschaduw en geluid. Ook (trek) vogels en insecten kunnen schade ondervinden.

Hopelijk wordt er daarom ook met de aangrenzende RES gebieden en tussen de daartoe behorende gemeenten onderling afgestemd!

Persoonlijk ben ik een voorstander van:

1. Grootschalige toepassing van zonnepanelen op bedrijfspanden en particulieren.
2. Zonneweides alleen daar waar dat landschappelijk en maatschappelijk toelaatbaar is.
3. Toepassing van geothermie (indien dit veilig kan).
4. Aansluiting bij veelbelovende ontwikkelingen in Noord-Nederland m.b.t. de toepassing van waterstof
(zie: <https://newenergycoalition.org/hydrogen-valley/>).
5. Toepassing van wind- en zonne-energie op de Noordzee voor de directe levering van electriciteit en de aanmaak van waterstof voor de opslag van energie voor momenten dat er geen wind en/of zon in voldoende mate aanwezig is.
6. Minder energie gaan gebruiken door toepassing van isolatie, energiezuinige: verlichting, productieprocessen e.d.

Reactie 26: Roelof Benthem – Amersfoort

Complimenten voor de visie en de poging om de aanleg van energieparken nauwgezet te regisseren. Kortom in hoofdlijnen eens met de visie. Belangrijkste kanttekeningen en bezwaren:

1. Regisseren lukt alleen als je ook hard stuurt op het voorkomen van wildgroei initiatieven van allerlei projectontwikkelaars/ Dit nog nadrukkelijker erin opnemen.
2. In de visie over de Eempolder zou ik nog nadrukkelijker willen lezen dat het open landschapskarakter behouden blijft. Ik maak dus bezwaar tegen aanwijzing van locaties als de dorpsranden en standsranden, omdat deze de neiging hebben het gebied langzaam op te slopen. Diverse natuur en milieuorganisaties hebben dit ook vast al benadrukt, vanuit flora en fauna optiek. Ik wil dit ook nog eens benadrukken vanuit een leefbaarheidsvisie. De leefbaarheid (en welzijn) van Amersfoort-Noord wordt mede bepaald door de kwaliteit van het buitengebied en de zogenaamde overgangsgebieden tussen stad en land. De stilte, ruimte en vergezichten van de Eempolder maken dit gebied uniek, en rustgevend voor menig inwoner van Kattenbroek, Nieuwland en Vathorst. Ik zie hierover weinig terug in de regionale energie visie.
- 3, Vanuit zelfde visie maak ik bezwaar voor aanwijzing van het Eemmeer als zoekgebied. Dit gebied is niet alleen zeer belangrijk voor diverse watervogels, maar ook een belangrijk onderdeel van het unieke recreatie/ ontspanningsgebied voor inwoners van Amersfoort Noord.

Reactie 27: mr. dr. S.D.P. Kole – Amersfoort - Vogelwacht Utrecht

De Vogelwacht Utrecht heeft met verontrusting kennis genomen van het voornemen om het natuurgebied de Leusderheide aan te wijzen als potentiële locatie voor de plaatsing van 14 windturbines.

De Vogelwacht Utrecht is ongelukkig met deze voordracht aangezien de Leusderheide samen met Vliegbasis Soesterberg, een van de meest waardevolle natuurgebieden voor het habitatype heide en heischrale landschappen is in de provincie Utrecht. Zo komen er relatief grote aantallen veldleeuweriken, nachtzwaluwen (vorig seizoen maar liefst 44 paar) en andere relatief zeldzame vogels voor, naast grote aantallen beschermde reptielen zoals de zandhagedis. De Leusderheide is ook van groot belang voor foeragerende vleermuizen. De laatste jaren is de Leusderheide doormiddel van verschillende natuurcorridors verbonden aan de natuurterreinen van het Utrechts Landschap en het landgoed Henschoten-Den Treek waardoor het ecologische belang van het gebied op provinciaal niveau nog verder is toegenomen.

Vanwege het voorkomen van een relatief groot aantal iconsoorten is de Leusderheide door de provincie Utrecht in haar Natuurvisie als 'natuurparel' aangewezen. Tot voor kort maakte het gebied deel uit van het Nationaal Natuur Netwerk (NNN). Het feit dat het gebied niet langer onderdeel uitmaakt van de NNN maakt dit gebied in ecologisch opzicht niet minder belangrijk. Niet alleen als leefgebied voor bijzondere en kwetsbare vogels maar ook als ecologische verbinding tussen verschillende natuurterreinen. Dit maakt het mogelijk dat bepaalde vogelsoorten – zoals recent de nachtzwaluw – zich kunnen verspreiden naar andere delen van de provincie Utrecht en in aantal kunnen toenemen. Dat is hard nodig omdat uit recent wetenschappelijk onderzoek – onder van SOVON/CBS en het Planbureau voor de Leefomgeving - blijkt dat verreweg de meeste dieren en plantensoorten – waaronder vogels – in Nederland in een ongunstige staat van instandhouding verkeren. De Leusderheide speelt een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit in de provincie Utrecht en kan voor bepaalde soorten, zoals de veldleeuwerik en nachtzwaluw als provinciale kraamkamer fungeren.

Op basis van de beschikbare wetenschappelijke literatuur is bekend dat de realisatie en exploitatie van windturbines aanzienlijke negatieve effecten hebben op natuurwaarden. Daarbij kan worden gedacht aan vogels en vleermuizen die zich te pletter vliegen tegen de windmolens, het optreden van valwinden in de directe omgeving van windmolens en verstoring door geluid en schaduwwerking (zie in dat verband ondermeer het rapport: 'Windturbines en natuur (Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, 2019). De rust en ruimte die nu zo kenmerkend is voor de Leusderheide – zeldzaam in de provincie Utrecht - zal verdwijnen. Daar komt bij dat als gevolg van de realisatie van de windmolens en de benodigde infrastructuur voor de exploitatie van het windpark tientallen hectaren van het unieke heidelandschap blijvend verloren zullen gaan.

Op basis van de voorgaande argumenten is de Vogelwacht Utrecht van mening dat van de optie tot het realiseren en exploiteren van windmolens op de Leusderheide moet worden afgezien.

Namens de Vogelwacht Utrecht

Sander Kole
Mr. dr. S.D.P. Kole
Juridisch adviseur Vogelwacht Utrecht

Reactie 28: Gerard Smakman – Amersfoort - collectief "Hout voor elkaar"

In de RES missen wij aandacht voor de natuur als drager van de energietransitie. Wij werken in de regio Amersfoort aan de aanplant van hagen en bomen op braakliggende en/of verloren zones in stedelijk gebied en langs droge of natte infrastructuur.

Het lokaal kleinschalig produceren van hout en biomassa heeft als groot voordeel dat dit gedurende de gehele groeifase een positieve bijdrage aan de (leef)omgeving levert in de vorm van:

- Vergroening
- Opslag/afvang CO2
- Afvang fijn-stof
- Geluidsabsorptie (geluidswal langs wegen)
- Versterking van de biodiversiteit
- Klimaatadaptatie

Maar mogelijk veel belangrijker is dat het draagvlak vanuit de directe omgeving voor de aanleg van hagen en bomen vrijwel altijd groot is. Indien de aanleg van hagen en bomen wordt gecombineerd met de aanleg van andere duurzame energiebronnen bijvoorbeeld in de vorm van aanplant knotbomen onder en tussen windmolens of aanleg houtsingels aan de schaduwzijde van zonneparken dan zal dit horizonvervuiling tegengaan en een positieve bijdrage leveren aan de beeldvorming. Kortom: Ruimte geven aan lokaal kleinschalig produceren van hout en biomassa is - in dit kader - goed voor (1) de opslag van energie, (2) voor de (leef)omgeving, (3) voor het vergroten van het lokale draagvlak en (4) voor het nuttig/circulair omgaan met reststromen voor productie van warmte.

In de RES zouden we daarom graag zien dat er:

- (1) meer ruimte wordt gegeven aan lokaal produceren van hout en biomassa zoals hagen en andere vormen van houtopslag;
- (2) meer aandacht komt voor lokale initiatieven van bewoners en bedrijven gericht op aanplant van bomen en benutting van hout.

Reactie 29: Patrick Greeven - Driebergen Rijsenburg - Stichting Milieuzorg Zeist e.o.

Reactie Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op Concept-RES Regio Amersfoort
Algemeen

1. Door de SMZ e.o. wordt de voortvarendheid waarmee de RES binnen de Regio is opgepakt gewaardeerd;
2. Ook wordt de integrale aanpak gewaardeerd, waarbij niet alleen wordt gekeken naar een bod (tot 2030) voor het opwekken van duurzame elektriciteit, maar ook (in kader 'Trias energetica') bijzondere aandacht wordt gegeven aan het besparen van energie, evenals de bijdrage van sectoren als de industrie, de mobiliteit en de landbouw, alhoewel nog niet opgenomen;
3. Naast dus de maximale inzet op stedelijke gebieden, evenals mogelijkheden die de infra biedt, wordt ook naar mogelijke opties in het buitengebied gekeken (vergelijk overigens de zogenaamde: 'Zonneladder'). Daarbij valt het dan op dat men dan weliswaar in de gegeven analyses uitvoerig naar de in het gebied aanwezige landschappelijke waarden heeft gekeken (zie in deze dus ook het rapport: 'RES – Stedelijk knooppunt in landschap van contrasten'), maar dat feitelijk geen uitgebreide analyse van de in het gebied met mogelijk opties in geding zijnde natuurwaarden heeft plaatsgevonden. Dat laatste wordt door de Stichting als een groot gemis gezien, juist als je tot goed afgewogen en dus ook gedragen voorstellen wilt komen (vergelijk ook de: 'Lagenbenadering').
4. Natuurlijk er wordt bij het aangeven van bepaalde gebieden, als ook op de kansenkaart en ook de kaart met het bod, wel aangegeven of het daarbij om een Natura 2000-gebied of het NNN gaat, maar dan alleen in voorwaardelijke zin, waarbij dan met name ook wordt verwezen naar de ruimtelijke voorwaarden zoals deze daartoe in de Ontwerp-Omgevingsvisie en Ontwerp-Verordening van de provincie Utrecht zijn opgenomen. Daarnaast wordt er ook naar verwezen dat ook in voorkomende gevallen de Wet Natuurbescherming van kracht is, zoals dus o.a. wat betreft beschermde soorten. Maar daarmee heb je dus nog geen goed beeld/inzicht in de waarden die met het opwekken van bepaalde vormen van duurzame energie in het betreffende gebieden in het geding zijn;
5. O.i. zou vanwege de daarmee in geding zijnde waarden dus voor het opwekken van duurzame elektriciteit in ieder geval waardevolle natuurgebieden, zoals dus Natura 2000-gebieden (dus o.a. het Eemmeer), het NNN (in brede zin), weidevogelkerngebieden en ook ganzenrustgebieden moeten worden uitgesloten, evenals waardevolle landschappen, zoals dus Nationale Landschappen en ook in cultuurhistorisch opzicht waardevolle landschappen (verg. ook CHS provincie Utrecht);
6. Meer in het bijzonder zou in ieder geval (dus) de 'Zonneladder', evenals de 'Gedragcode Zon op land' moeten worden gevolgd, zoals geen zonnevelden in Natura 2000-gebieden en ook het NPUH, evenals bijvoorbeeld de: 'Checklist natuurbelangen wind op land';
7. In ieder geval onderschrijft SMZ de reactie van de NMU;

Specifieke aspecten

8. Overeenkomstig het bod wordt voorgesteld o.a. op en nabij de Leusderheide tot het plaatsen van 14 windmolens te komen. Nu is dit juist, overigens evenals de Vliegbasis Soesterberg, een van de meest waardevolle natuurgebieden van de provincie Utrecht, tenminste als het om heide en heischrale landschappen gaat. Zo komen er relatief grote aantallen veldleeuweriken, nachtzwaluwen (vorig seizoen maar liefst 44 paar) en andere relatief zeldzame vogels voor, naast dus grote aantallen beschermde reptielen (denk aan o.a. de zandhagedis), etc.. Eveneens is het gebied naar verwachting voor (beschermde) zoogdieren van belang zijn, zoals dus vleermuizen.

In ieder geval komen er een relatief groot aantal icoonsoorten voor en in die zin is het gebied dan ook door de provincie Utrecht in haar Natuurvisie als 'Natuurparel' aangewezen.

Tot voor kort maakte het gebied deel uit van het NNN, maar gezien het bepaalde in het Barro is die status er alsnog afgehaald, hetgeen het gebied in ecologisch opzicht niet minder belangrijk maakt.

Niet alleen als leefgebied, maar ook voor soorten om te migreren, dus als robuuste ecologische verbinding, zowel binnen Heuvelrug (zie in deze ook het project: 'Hart van de Heuvelrug'), als die tussen de Heuvelrug en de Veluwe;

9. Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat windmolens wel degelijk met aanzienlijke effecten

op de natuur gepaard gaan, niet alleen in de lucht (denk dus me name aan vogels en vleermuizen) doordat ze met de wieken direct in aanraking komen of door de daarmee gepaard gaande luchtstromen worden geraakt), maar ook op de grond t.g.v. verstoring door geluid en ook schaduwwerking (zie voor algeheel overzicht mogelijke effecten o.a. het rapport: 'Windmolens en natuur (Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, 2019)');

10. Alhoewel hier nog veel meer is over te zeggen, zou o.i. dus in ieder geval van optie tot het plaatsen van windmolens op de Leusderheide en omgeving moeten worden afgezien.

Patrick Greeven (SMZ e.o.)

Reactie 30: Michiel Wind – Baarn - Eco-consult Environmental Economics en energiecoöperatie EnergiekBaarn

Als zelfstandig adviseur milieueconomie, coördinator energiecoaching bij energiecoöperatie EnergiekBaarn, en lid van de Bezinningsgroep Energie, ben ik het in grote lijnen eens met de voorliggende concept-RES. Complimenten voor het in korte tijd produceren van dit concept!

Het is mij mij nog niet goed duidelijk waarom windmolens op de Leusderheide nodig zijn: kan dit niet opgelost worden met minder belasting voor de natuur? Als windmolens hier toch onvermijdelijk zijn, dan stel ik voor een concessie te verlenen voor een beperkte tijd, bijv. maximaal 25 jaar, opdat de natuur t.z.t. weer vrijkomt.

Ik weet dat deze concept-RES vooral over grootschalige elektriciteitsopwekking gaat, maar vraag toch alvast aandacht voor energiebesparing bij particulieren. Dat is namelijk een belangrijk, weerbarstig en arbeidsintensief proces waar ik al jaren mee bezig ben, maar dat geïnstitutionaliseerd zou moeten worden. Structurele steun van de overheid is nodig om dit te kunnen continueren en uit te bouwen voor de komende 10 jaar die hiervoor tenminste nodig zullen zijn. Stevige inzet op besparing kan voorkomen dat we het landschap onnodig moeten belasten met zonnevelden en windmolens, en is een kosteneffectieve manier om CO2 te besparen.

Er zitten enkele interessante kaartjes bij de RES, maar de resolutie is zo beperkt dat ik niet precies kan zien wat er bij ons in Baarn speelt. We zouden daarom graag de achterliggende gegevens in tekst hebben.

Tot slot: Energiecoöperatie EnergiekBaarn ondersteunt de inbreng van de NMU, en van Energie Samen waar EnergiekBaarn onderdeel van uitmaakt. Zie: bit.ly/brief-concept-res-amersfoort.

Met vriendelijke groet,
Ir Michiel Wind

Reactie 31: L.C. Stalenhoef –Eemnes - Collectief eemland

RES zienswijze Collectief Eemland

We hebben vooroverleg gehad met de NMU en de milieu groepen in Amersfoort.

De hieruit voortgekomen afspraken zoals de openheid van het Eemlandse weidevogelgebied, geen windmolens en zonneparken op plekken waar weidevogels broeden, is hierin besproken.

Hiermee kunnen wij de zienswijze van de milieu groepen onderstrepen.

Wij als collectief hebben de zorg voor weidevogels ,waterdoelen en knotbomen binnen de regio Amersfoort (Eemland)

Groeten, René Stalenhoef

Collectief Eemland

Reactie 32: Ruud Beukers – Bunschoten - Vereniging EEMLAND300

Bunschoten, 29 april 2020.

Betreft: zienswijze voor de concept RES Regio Amersfoort.

Geachte besturen en raadsleden in de Regio Amersfoort,

Het bestuur van de Vereniging Eemland300 heeft kennisgenomen van de concept Regionale Energie Strategie (RES) regio Amersfoort . Deze concept RES is geschreven ter voorbereiding voorbereiding op de definitieve RES 1.0 die in de periode tot maart 2021 wordt opgesteld. Verstandig is dat de korte termijn strategie de nadruk legt op het benutten van de stedelijke bebouwing. De ruimte rond de infrastructuur (weg en spoor), bedrijventerreinen en defensie terreinen wordt gezien als mogelijke locaties voor wind en zonnekracht.

Wat Eemland300 betreft gaat het bij bedrijventerreinen ook om de boerenbedrijven: veel daken van de boerengebouwen zijn nog onbenut en kunnen gebruikt worden voor zonnepanelen.

Het benutten van de infrastructuur in het landschap wordt in dit concept genoemd. genoemd. Eemland300 wil benadrukken dat het van groot belang is het open landschap te beschermen.

In de concept strategie wordt terecht gesteld dat de natuurwaarden in de Eempolders beschermd moeten worden om de unieke vogelpopulatie en het weidse uitzicht over de polders te behouden .

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie van de provincie Utrecht 2013 - 2028 wordt het Eemland als een van de onderscheidende landschappen beschreven. Als het gaat om behoud van kernkwaliteiten voor landschap Eemland wordt als eerste genoemd 'extreme openheid'.

Mogelijke plaatsing van windturbines midden in het Eemland, langs de A-1 tussen Amersfoort en Eemnes is een zeer grote ingreep in dit open landschap. Voor de weidevogels is dit een barrière tussen het noord en zuid gedeelte van de Eempolder. Wij pleiten er dan ook voor om het gehele Eemland open te houden en geen windturbines op dit deel van het Eemland te plaatsen.

Zonneparken en windturbines moeten uit de buurt van weidevogels blijven. Dit geldt des te meer, omdat de Eempolders door Vogelbescherming Nederland en SOVON zijn aangemerkt aangemerkt als Important Bird Area (IBA). Dit zijn internationaal erkende gebieden.

Het aanwijzen van het Eemmeer als mogelijke zoek locatie voor drijvende zonneparken en windturbines lijkt ons zeer ongewenst. Het is een belangrijk gebied voor diverse watervogels. Het Eemmeer is niet voor voor niets aangewezen als Natura 2000 gebied. Kwetsbare natuurgebieden als het Eemmeer en de Leusderheide moeten worden ontzien als zoekgebied.

In het Eemland zijn de boeren voor een groot deel verantwoordelijk voor het beheer van het het open landschap. De concept strategie propageert de overstap van stikstof belastende veehouderij naar elektriciteit opwekking zonneweides. Dat lijkt ons in Eemland

contraproductief voor de vele boerenbedrijven die jarenlang hebben gezorgd voor het unieke karakter van Eemland dat wij nu willen handhaven. De inspanningen van deze bedrijven op het behouden en versterken van de weidevogel populatie in het gebied worden hiermee te niet gedaan.

Wij zien de volgende ruimtelijke mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie:

- Zonneveld op de oude vuilnisbelt aan de Groeneweg in Bunschoten
- Zonnepanelen verplichten op alle grote bedrijfsdaken, inclusief boerenbedrijven.
- Versterking van de netinfrastructuur elektriciteit om de bedrijfsdaken in het landelijk gebied te kunnen aansluiten.
- Zonnepanelen als geluidswal langs de A1 .
- De eisen waar eventuele zonneweiden aan moeten voldoen goed vastleggen vastleggen. Deze moeten zodanig uitgevoerd worden dat er ruimte en licht blijft tussen de panelen om de flora en fauna te sparen.
- Verplichting om daken van nieuwe en bestaande (bedrijfs)gebouwen volledig te benutten voor zonne -energie. De dakconstructie van nieuwe gebouwen moet voldoende stevig en geschikt zijn voor de plaatsing van zonnepanelen. Dit kan in de bouwvergunning worden vastgelegd.
- Aanpassing van de regelgeving of subsidieregelingen zodat 'zon op dakdak' in het buitengebied financieel haalbaar wordt.

Wat Eemland300 zorgen baart zijn de reeds lopende initiatieven van commerciële projectontwikkelaars die en boeren nu al benaderen met plannen voor wind turbines en zonneparken op hun grondgebied. Het is naar onze mening zeer ongewenst om projecten buiten de nog vast te stellen zoekgebieden te realiseren. Indien dat wel noodzakelijk wordt geacht , dient de betreffende gemeente strenge voorwaarden te aan de betreffende initiatiefnemer conform het bestemmingsplan en de vigerende milieuregelgeving. milieuregelgeving.

De Regio Amersfoort moet heldere randvoorwaarden formuleren waaraan grootschalige energie projecten moeten voldoen, participatie is hierin het sleutelwoord:

- De gewenste wijze van inrichting en inpassing van projecten in het landschap is maatwerk en moet in samenspraak met bewoners en stakeholders worden uitgewerkt.
- Naast de 'lasten' moet er ook aandacht zijn voor de 'lusten'. Een eis van minimaal 50% lokaal eigendom en zeggenschap creëert meerwaarde voor de lokale gemeenschap.
- Voor de zoekgebieden moet een gebiedsproces ontwikkeld worden waarin bewoners en belanghebbenden gezamenlijk projecten uitwerken met aandacht voor locatie keuze, inrichting, ecologisch vooronderzoek, verdeling lusten/lasten

lusten/lasten, mitigerende maatregelen en kansen voor versterking van natuur- en landschapskwaliteiten.

Deze randvoorwaarden moeten geborgd worden in gemeentelijke beleidskaders.

Tenslotte waarderen wij dat het in de concept strategie niet alleen gaat om wind en zon voor de korte termijn. De strategie houdt duidelijk open dat er op de langere termijn onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van nieuwe technieken zoals bv. aquathermie en ultradiepe geothermie.

Leden van Eemland300 waren als lid van de Dialooggroep Energie transitie en Duurzaamheid afgelopen 2 jaar actief betrokken bij de RES discussie in de regio. Wij gaan ervan uit dat Eemland300 blijft meedenken in het vervolgtraject voor de RES 1.0

Wij verzoeken u om onze zienswijze serieus in overweging te nemen bij uw besluitvorming.

Voor vragen kunt u contact opnemen met het bestuur van Eemland300.

Met vriendelijke groet,

Namens de Vereniging Eemland300,

R. Beukers, secretaris Eemland300.

06 -5338 4824.

secretaris@eemland300.nl

www.eemland300.nl

Reactie 33: Luuk den Uijl – Amersfoort - Scouting Cay-Noya Amersfoort

In grote lijnen zijn wij erg te spreken over het conceptplan. Wij maken ons echter zorgen over de ambitie om drijvende zonnepanelen en windmolens te plaatsen in het Eemmeer. In het gebied waarin het is voorzien om dit energiepark aan te leggen ligt namelijk ook de steiger van onze vereniging. Door de wildgroei aan waterplanten is ons vaargebied nu al zeer beperkt, en wij zijn bang dat de aanleg van zonnepanelen ons vaargebied nog verder verkleint. Hierdoor zal het voor ons lastiger worden om jongeren uit de hele regio te leren zeilen en respect te hebben voor het milieu en de natuur.

Reactie 34: Anne Schipper – Utrecht - Pure Energie

Onderwerp: Veel ambitie, nog onvoldoende locaties om opgave te halen
Beste gemeenteraad, provinciale staten en dagelijks bestuur van de Waterschappen,
Hartelijk dank voor het bieden van de mogelijkheid om een inspraakreactie te leveren op de Concept RES Amersfoort. Wij zijn positief over het feit dat de regio de ambitie uitspreekt om 49% CO₂-reductie te realiseren in 2030, door middel van onder andere het opwekken van 0,5 TWh duurzame elektriciteit.

Pure Energie is een duurzaam energiebedrijf dat al 25 jaar een bijdrage levert aan het verduurzamen van Nederland. Met de verkoop van 100% hernieuwbare stroom van wind- en zonneparken in Nederland is Pure Energie al 7 jaar op rij de groenste energieleverancier, zowel op de consumenten- als de zakelijke markt. Nieuwe wind- en zonprojecten worden altijd in samenwerking met een energiecoöperatie ontwikkeld en zijn voor 50% in lokaal eigendom. Op basis van onze ervaring willen we u een aantal inzichten en adviezen meegeven over de concept RES.

Defensierrein Leusderheide

In de concept RES wordt aangegeven dat er veel onderzoek nodig is voordat duidelijk is of echt windmolens geplaatst kunnen worden op de Leusderheide, hetgeen ons inziens correct is. Bij deze locatie zien wij een opstapeling van knelpunten, te weten de wens om dit gebied als natuur te ontwikkelen, de militaire functie die het nu nog heeft en de bereikbaarheid vanwege de ligging op de Utrechtse Heuvelrug. Dit maakt de slagingskans twijfelachtig, terwijl deze windmolens zeer belangrijk zijn voor het behalen van de opgave. Wij denken graag in een vroegtijdig stadium mee over hoe de slagingskans van deze zone vergroot kan worden.

Windmolens aan de A12

Op basis van de vuistregels die wij hanteren wanneer we zoeken naar nieuwe locaties voor windmolens, is er op de locatie langs de A12 geen ruimte voor 3 windmolens vanwege de afstand die aangehouden moet worden tot woningen. Dit is op te lossen door minder molens te plaatsen, of afspraken te maken met de bewoners van die woningen. Ons voorstel zou zijn om de ervaringen uit de markt te gebruiken om uw bod scherper te maken en dit soort locaties realistisch in te vullen.

Zon op grootschalige bedrijfsdaken, parkeerplaatsen en geluidschermen

Het concept RES bod noemt deze locaties om 185 hectare te realiseren om de doelstelling te behalen. In het concept RES bod ontbreekt echter een berekening van de potentie van deze kansrijke zones en hoe deze gaan bijdragen aan 185 hectare zon in de RES Amersfoort. We denken graag mee over hoe de aangewezen kansrijke zones voor zon optimaal ingezet kunnen worden om de 185 hectare te kunnen realiseren.

Ruimte voor gemeente om zelf keuzes te maken?

i Het is ons niet duidelijk of met het gestelde bod de 49% CO₂-reductie wordt behaald die is beoogd?

Het valt ons op dat de ambities per gemeente zeer verschillen. Blijft er onder de RES ruimte voor gemeenten om verder te gaan dan de in de RES gestelde ambities?

Vanwege bovenstaande overwegingen adviseren wij de RES om open te staan voor initiatieven die nu niet als kansrijke zones in de concept RES zijn opgenomen.

We denken graag met u mee om het RES bod van 0,5 TWh gezamenlijk met alle betrokken partijen te realiseren. Tot op heden zien wij dat marktpartijen in beperkte mate hebben deelgenomen aan de totstandkoming van de RES en willen graag benadrukken, dat bijvoorbeeld wij al meer dan 25 jaar ervaring hebben en we onze kennis en kunde graag inzetten om tot realistische, lokaal gedragen locaties te komen. We sluiten ons aan bij de reactie die is ingezonden door de Participatiecoalitie.

Met vriendelijke groet,

Arthur Vermeulen – manager wind

Michel Arninkhof – manager zon

Reactie 35: Martin Dijkstra – Soest

Geachte dames en heren,

het is fijn dat er een plan is, echter het plan leunt zwaar op zon op dak en grotere windturbines. Daarmee zal implementatie moeilijk te sturen zijn. Voor het eerste is men immers afhankelijk van de gebouweigenaren, en de gekozen grotere turbines zullen veel weerstand oproepen bij omwonenden (zoals bijvoorbeeld bij Zeumeren).

Jammer dat er niet meer ruimte gegeven wordt aan kleinere initiatieven, zoals kleinere windturbines langs de snelwegen of industrieterreinen. Door ook nog gebruik te maken van een postcoderoos in buurtmolen projecten (zie: <https://econnetic.nl/windenergie-opwekken-buurtmolen/>) hebben omwonenden mogelijkheden om deel te nemen en voordeel te halen uit een windturbine in de buurt. Kleinere windturbines zorgen ook voor minder overlast.

Met vriendelijke groet,

Martin Dijkstra

Reactie 36: Erik Christiansson – Soest - Fridays For Future

Nederland is een erg rijk land, en moet wereldwijd de leiding nemen (samen met de andere westerse landen natuurlijk) en zo snel mogelijk naar netto-0 emissies. Volgens het IPCC moet de wereld voor 2050 netto-0 emissies hebben, en in 2030 45% reductie ten opzichte van de uitstoot in 2010.

Aangezien er veel landen zijn in de wereld nog niet deze transitie zo snel kunnen maken, moeten de rijke landen zoals Nederland het voortouw nemen, en zo snel mogelijk stoppen met de uitstoot. Het is daarom noodzakelijk dat regio Amersfoort meer dan 49% reduceert voor 2030, dat moet veel meer zijn. Het beste scenario zou zijn als er in 2030 netto 0 broeikasgas emissies zijn.

Reactie 37: Robert van Motman – Soest - Vereniging Vrij Polderland

Geen windmolens of zonneweides in de polders van Eemland

Akkoord met zonnepanelen langs bestaande infrastructuur mits als geluidswering geplaatst en niet als zonneweide

Inkoop windenergie op de vrije markt

Akkoord met gebruik defensie terreinen voor energieopwekking onder de conditie dat het alleen de overkapping betreft van parkeerterreinen of dakbedekking

Aantrekkelijk maken voor eigenaren om grote parkeerterreinen en grote daken te overkappen / bedekken met zonnepanelen in regio Amersfoort (bouwmarkten (voorbeeld Karwei), supermarkten (voorbeeld AH), tuincentra (voorbeeld Vaarderhoogt), interieurzaken (voorbeeld Nijhof), industrie terreinen, kantoren, gemeente (bijvoorbeeld Amersfoort). Daarnaast kunnen sportterreinen benut worden voor zonnepanelen.

Aantrekkelijk maken om in schone lucht te investeren. Schone lucht zorgt voor een beter rendement van de zonnepanelen

Op zich geen probleem met kleinschalige kernenergie, zoals deze gebruikt worden in kernonderzeeboten, maar alles wijst erop dat zonne-energie, geïntegreerd in de infrastructuur zoals daken, ramen, wegen (vliegbasis Soesterberg), gevels en auto's in combinatie met opslag via bijvoorbeeld waterstof of basalt genoeg energie zal kunnen leveren in 2030. Daar zouden wij dan ook op willen inzetten.

Reactie 38: Zita van Aggelen – Amersfoort - bestuur cooperatie Samen Energie, SoesterwijkWiek

Als eerste een compliment dat de 7 gemeenten in de regio Amersfoort samen tot een concept bod zijn gekomen. Maar...

Om het gestelde doel van 0,41 TWh te halen, is de keuze die de regio maakt voor (zoek)gebieden voor duurzame opwek erg beperkt. Tevens is niet tot beperkt onderzocht welke (harde) belemmeringen er zijn en is dat niet / nauwelijks meegenomen in de uitwerking van de gebieden. Dit maakt de haalbaarheid van de doelstelling kwetsbaar! Vooral voor wind is het verstandig om meer plekken aan te wijzen. Mocht de Leusderheide afvallen (hier is niet onderzocht of wind een te grote impact gaat hebben op de natuur), dan is er geen alternatief en wordt de helft(!) van de doelstelling niet gehaald.

Tweede punt die ik wil inbrengen:

Voor een gedragen(!) RES straks is betrekken stakeholders cruciaal, nog los van alle extra kennis die je in huis haalt om tot betere oplossingen te komen voor verduurzaming. U gaf aan dat de korte tijd die er nog was tot dit concept RES-bod te beperkt was, maar daar is door ervaren (strategisch) omgevingsmanagers heel goed een mauw aan te passen! Ook het hoofdstuk participatie in het conceptbod is erg beperkt uitgewerkt. Mijn advies zou zijn: betrek (een) specialist(en) bij de invulling van participatie. Zij weten heel goed hoe dit WEL kan...😊

Reactie 39: Hilbert Klok – Amersfoort

Beste lezer,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid te reageren op de Concept Res van de regio Amersfoort. Ik woon in Amersfoort en ben werkzaam in de windsector. Ik heb daarom vooral gekeken naar de plannen voor windmolens in de concept RES.

1. Gebruik 3MW turbines niet realistisch.

Mij valt op dat er in de voorbeelden met twee type turbines gerekend wordt: met 3MW turbines en met 5,6 MW turbines. In een uitgebreid advies van de branchevereniging voor windenergie (NWEA) heeft de sector aangegeven dat 3MW turbines niet meer leverbaar zijn (want niet rendabel te bouwen) en dat het dus onzinnig is in de plannen hier wel mee te rekenen. Het levert daarnaast ook een verkeerde voorstelling van zaken namelijk dat er wel tot 77 turbines nodig zijn. Dat kan juist weer tot onrust leiden. Het rekenen met de 5,6MW turbines is wel juist en sluit ook goed aan bij het advies van NWEA. Het lijkt mij dus goed om alleen die turbine als rekenvoorbeeld te gebruiken, dan wel er een ander wel beschikbaar alternatief tegenover te stellen. Dan is het juist logisch te kijken naar een grote type van bijvoorbeeld 7 of 8 MW. Deze types zijn kosten efficiënter, leveren met minder molens dezelfde hoeveelheid energie en geven daarom meer ruimte voor een participatie regeling met omwonenden. Tegelijk zijn de turbines wel veel hoger. Goed dus alle voor en nadelen van die grotere types goed op een rij te zetten.

Voor een goede onderbouwing zie onderstaand artikel en de verwijzing daarin naar het advies 'hernieuwbare energiebronnen op land'.

- <https://nwea.nl/regionale-energie-strategieen-verkijken-zich-op-te-kleine-windturbines/>

- <https://nwea.nl/wp-content/uploads/2020/03/NVDE-Hernieuwbare-energiebronnen-op-land-in-de-Regionale-Energiestrategie-feb2020.pdf>

2. Wind en zonprojecten samen ontbreken.

Ik kan niet terugvinden of er ook gekeken is naar het combineren van wind- en zonneprojecten in een gebied. Dit is namelijk vanuit kosten efficiëntie oogpunt een heel goed alternatief omdat beide projecten dezelfde aansluiting kunnen gebruiken waardoor kosten voor het project en de netbeheerder worden bespaard. Zon en wind zijn ook heel complementair: het waait vooral in de winter en de zon schijnt vooral in de zomer. Zie hiervoor ook het hierboven genoemde advies 'hernieuwbare energiebronnen op land'.

3. Inzetten op een hoge ambitie is heel goed.

Wat mij in positieve zin opviel is dat de regio Amersfoort inzet op een hogere ambitie dan verplicht is volgens het Klimaatakkoord. Dat vind ik om twee redenen er verstandig: 1) omdat de praktijk leert dat veel projecten toch zullen sneuvelen (te duur, geen draagvlak, etc.) of vertragen tot na 2030. En dus is een marge om dit op te vangen belangrijk. En 2) het is nu al duidelijk dat ook na 2030 groei in duurzame energie onvermijdelijk is. Dan is het alleen maar winst dat dergelijke maatschappelijke trajecten breed worden aangevlogen en niet al snel weer opnieuw ingezet moeten worden. Hogere inzetten dan nodig is dus heel verstandig.

Hartelijke groet,

Hilbert Klok

Reactie 41: Menno Westveld – Soest - Energie Actief Soest

Soest, 29 april 2020

Betreft: Reactie op Concept RES Regio Amersfoort

Geachte heer/mevrouw,

Namens de leden van de werkgroep Duurzame Warmte van Energie Actief Soest geven wij u onze reactie op het concept RES Regio Amersfoort. Voor alle zorgvuldigheid wijzen wij u erop dat wij geen vertegenwoordiging vormen van (delen) van de inwoners van Soest, maar een bewonersinitiatief vormen van een groep vrijwilligers.

Allereerst complimenteren wij u met dit aanbod. Het is een flinke stap en een goede hulp om naar een duurzame samenleving te komen. Desalniettemin hebben wij onderstaand een aantal opmerkingen / vragen.

Belang energiebesparing

Wat ons betreft speelt op de eerste plaats het onderwerp energiebesparing. Dat wordt in het bod ook wel aangegeven, maar het kan wat steviger omdat daarmee een eerste en belangrijke slag geslagen kan, maar ook moet worden.

Opwekking duurzame elektriciteit

Er wordt gesproken over kansrijke gebieden. Er is niet concreet aangegeven waarom deze gebieden kansrijk worden geacht en andere niet.

Wij zien tussen het bod van 0,5 TWh in 2030 en de beoogde 49% reductie van CO₂-uitstoot geen relatie. De vraag blijft nu in hoeverre dit bijdraagt aan het beoogde doel van CO₂-reductie.

Er is weinig of niets gezegd over opslag van duurzame elektriciteit. Wat wordt er gedaan om meer balans te brengen in overschotten en tekorten op wind- en zonloze dagen?

Er wordt gesproken over mogelijkheden van het Eemmeer voor PV en wind, maar hoe strookt dit met de Nature 2000 status? Worden ontheffingen of dergelijke nagestreefd?

Warmte

Op diverse plaatsen in de RES wordt aangegeven dat onderzoek moet plaatsvinden, maar het hoe, wat, door wie en wanneer wordt verder niet aangegeven. De vraag is of dit niet concreter kan.

Er wordt voor een flink deel van de woningvoorraad aangestuurd op warmtenetten. De mogelijkheden om deze warmtenetten te voeden vanuit duurzame bronnen zijn met de huidige inzichten echter zeer beperkt. Er wordt erg veel verwacht van innovatie en ontwikkelingen rond Geothermie of Ultra Diepe Geothermie. Haalbaarheid (voor wat betreft Ultra diepe Geothermie) en potentie (Geothermie) daarvan zijn echter niet bekend. In de Energie mix worden wel verwachtingen afgegeven over het genereren van duurzame collectieve warmte.

Aansturen op grootschalige of lokale biomassa als bron lijkt ons niet gewenst in verband met uitstoot van fijnstof naast CO₂ en dan in of nabij woonwijken.

Er wordt verder weinig gesproken over de mogelijkheden van open water als grootschalige warmtebron voor aquathermie, zoals mogelijkheden voor gebruik van de Eem en het Eemmeer, regio breed.

Verder verbaasd ons dat de mogelijkheid van opwekking biogas in Soest niet wordt genoemd, waar dit bij de RWZI in Amersfoort wel gebeurt.

Financieel

Over financiering is niets gezegd. Hoe zit dit met verdere onderzoeken? Wie zijn daarvoor opdrachtgever? Hoe wordt dit gefinancierd? Wat betekent dit voor de inwoners en bedrijven?

Participatie

In de nota wordt gesproken over maatschappelijk, bestuurlijk draagvlak en betrokken partijen, maar weinig of niets over hoe verder de inwoners van de regio te betrekken in de verdere ontwikkelingen. Wordt dit aan de individuele gemeente overgelaten en maken die daar plannen voor? Daarnaast worden coöperaties wel genoemd als initiatiefnemer, maar zullen er ook andere initiatiefnemers zijn, die projecten ontwikkelen en exploiteren. Onduidelijk is hoe deze worden betrokken, zowel bij de ontwikkeling van de RES als het vervolg daarop.

Tenslotte: Om op professionele manier voortgang te boeken in het proces en voor de organisatie, lijkt de benoeming van een projectleider ons onontbeerlijk.

Tot zover onze reactie. Mocht dit vragen oproepen dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
Namens de leden van werkgroep Duurzame warmte van Energie Actief Soest

Menno Westveld
Tel.: 06-53378072

Reactie 42: Hendrik Wisse Kinderman – Utrecht – Ventolines

Geachte RES-organisatie,

Graag zou ik namens Ventolines en Begro willen reageren op de concept-RES die is opgesteld in de Regio Amersfoort. Ventolines is voor initiatiefnemer Begro al een aantal jaren bezig om initiatieven te realiseren voor zonne-energie in de regio Amersfoort. De eerste plannen zijn bekend bij een aantal ambtenaren in de gemeente Bunschoten en binnen de gemeente Soest. In Bunschoten zijn de plannen al publiekelijk bekend gemaakt (www.zonneparkbunschoten.nl), maar op aanraden van de toenmalige wethouder uiteindelijk afgehouden. In Bunschoten ligt een plan klaar om een zonneweide van ca. 10 MWp te realiseren aan de noordelijke rand van de Eempolder. Deze locatie komt overeen met de ambitiekaarten die geschetst worden voor de RES in dit gebied. Na zorgvuldige afwegingen is dit gebied in beeld gekomen omdat:

- Het ligt aan de noordelijke rand en ligt niet verspreid: het open karakter van de polder blijft hiermee behouden in plaats van dat de open polder wordt opgeknipt
- Ondanks dat de locatie niet in een weidevogelkerngebied ligt, zal er alsnog een poging gedaan moeten worden om het gebied zo aantrekkelijk mogelijk voor weidevogels te houden. Hierbij kan gedacht worden aan een plas-dras gebied om zo ook bodemdaling en CO₂-uitstoot tegen te gaan en tegelijk een aantrekkelijk gebied voor weidevogels te blijven. In samenspraak met natuurorganisaties zal dit verder vormgegeven moeten worden.

Tenslotte is er een grote bereidheid vanuit initiatiefnemer Begro om dit plan te realiseren met (financiële) deelname van de omgeving (in dit geval inwoners van Bunschoten).

Binnen de gemeente Soest, binnen de aangegeven kansrijke zones volgens de ambitiekaarten, ligt tevens een initiatief van circa 4 MWp. De ambtenaren van de gemeente Soest hebben aangegeven vanaf de zomer met het beleid m.b.t. zonne-energie te starten. Het initiatief is nog niet in de omgeving bekend gemaakt, met name omdat er nog geen beleid met betrekking tot zonnenvelden in de gemeente Soest is en werd aangeraden het beleid af te wachten.

Het initiatief te Soest ligt aan de rand van de polder om op deze manier de openheid van de Eemvallei te behouden, er is ruimte voor een natuurstrook door de locatie heen en middels overleg met de omwonenden zal de aankleding van de randen van het park worden ingevuld zodat de zonneweide onderdeel kan worden van de omgeving. Begro is ook hier bereid om een participatieplan op te stellen voor omwonenden.

Graag zouden Begro en Ventolines willen zien dat de initiatieven worden opgenomen in de kaarten van de Regionale Energie Strategie. Beide projecten staan klaar om gerealiseerd te worden. De gemeenten Bunschoten en Soest kunnen met de hierboven genoemde initiatieven een forse bijdrage leveren aan de doelstellingen van de RES in de regio Amersfoort.

Met vriendelijke groeten,

Hendrik Kinderman

E: hendrikkinderman@ventolines.nl

M: 06-11401079

Reactie 43: Joery Huiden – Soesterberg

Beste RES,

Het is goed dat we kijken verduurzaming, maar zijn windmolens en zonnepanelen hier wel de juiste oplossing voor?

Heeft u de recente Michael Moore film gezien? Hij staat op Youtube, voor uw gemak hierbij de link: <https://www.youtube.com/watch?v=Zk11vI-7czE>

Zelf denk ik dat de ideeën in de RES niet heel slecht zijn, maar dat we natuur moeten inleveren voor duurzaamheid?

Maar laten we niet negatief denken, maar positief denken dat iedereen vooruit wil gaan met 'groen'. Het belangrijkste wat mij betreft is dat iedereen, en dan bedoel ik echt iedereen, minder moet consumeren en meer lokaal moet kijken naar oplossingen.

En daar ligt de belangrijkste stap van de gemeente en de hele regio.

Verder moet er veel meer gekeken worden naar het onderhoud van de door jullie gepresenteerde plannen.

Hoe zorgen jullie ervoor dat de giftige stoffen niet neerslaan op de natuur en de bewoners die vlakbij wonen?

Waar in jullie plannen staat de vergroting van de ziekenhuizen, voor als er meer vraag gaat komen als er meer ziekte komt door jullie plannen?

Als jullie toch grote zonnepanelen neer willen leggen, waarom wordt er niet nagedacht om boven spoor ook zonnepanelen te leggen?

Door de afgelopen jaren is de droogte toegenomen, waarom wordt dan meer bos gekapt? bos levert juist natuurlijke koeling...

En met alle CO2 problemen, waarom juist volwassen bossen kappen om meer droge heide te plaatsen voor een beetje energie die meer energie kost om het te maken/plaatsen...

Dit zijn dingen die even in een ochtendje naar boven schieten, en ik gok dat jullie veel slimmer zijn, dus alsjeblieft denk hier beter over na voordat we de regio/planeet gaan slopen...

Reactie 44: Gerben de Vries – Utrecht - Natuur en Milieufederatie Utrecht / Energie Samen

De regio Amersfoort zet voor 2030 in op 0,5 TWh aan duurzame energie uit wind- en zonprojecten. Onderdeel daarvan is de 0,09 TWh aan lopende en al gerealiseerde initiatieven. Op het oog is dat een mooie inzet voor deze regio, maar bij de beoogde uitwerking daarvan hebben NMU en Energie Samen (de koepel van energie-initiatieven) grote vraagtekens. Een groot deel van de opwek zou namelijk in kwetsbare natuurgebieden (zoals de Leusderheide) terecht komen, terwijl in veel andere gebieden kansen voor lokale initiatieven juist onbenut blijven.

Om aandacht te vragen voor deze zorgen, hebben we een brief opgesteld met onze aanbevelingen voor de concept RES. Deze zijn gebaseerd op de input die we tijdens drie bijeenkomsten hebben ontvangen van onze achterban: lokale groepen die zich inzetten voor natuur, milieu, landschap en klimaat/energie. Ook Natuurmonumenten en Utrechts Landschap sluiten zich hierbij aan.

In de brief roepen we bestuurders en volksvertegenwoordigers op een concept RES te maken die minder kwetsbaar is voor planuitval, transparantere keuzes maakt, natuur en landschap ontziet en meer ruimte biedt voor lokale initiatieven. Kortom, een RES die werk maakt van een drievoudig duurzame energietransitie. De brief met onze aanbevelingen is hier te vinden: <http://bit.ly/brief-concept-res-amersfoort>.

Reactie 46: Anton Huijgen- Spakenburg - Watersportvereniging De Eendracht

Betreft: zienswijze voor het concept RES Regio Amersfoort

Watersportvereniging “De Eendracht” uit Spakenburg is bezorgd over de plannen die gepubliceerd zijn in het concept RES regio Amersfoort. Veel watersporters van onze vereniging recreëren op de Randmeren en dus ook op het Eemmeer waar deze RES over gaat. Het aanwijzen van het Eemmeer als mogelijke zoeklocatie voor drijvende zonneparken en windturbines lijkt ons zeer ongewenst.

Door deze plannen zal het gebied wellicht verboden worden voor de watersport zo niet wordt het voor de watersport een onaantrekkelijk gebied zijn om te recreëren. Waardoor de watersport op het Eemmeer zal verdwijnen met veel economische schade voor de watersport industrie in onze regio. De watersport gaat dan beoefend worden in een kleine deel van het Eemmeer waardoor de intensiteit van watersporters in dat gebied vergroot wordt. Hierdoor zal de balans natuur (Natura 2000) en recreatie in het Eemmeer ernstig verstoord worden.

WsV De Eendracht onderschrijft daarom de zienswijze die is ingediend door de Stichting Gastvrije Randmeren.

Wij verzoeken u om onze en de zienswijze van het de stichting serieus in overweging te nemen bij uw besluitvorming.

Met vriendelijk groet,
Namens WsV De Eendracht.

Anton Huijgen
Secretaris
secreteriaat@wsvdeendracht.nl

Reactie 47: Irene ten Dam – Utrecht - Economic Board Utrecht

De ambitie om opgaves te combineren en grens ontkenkend te werken, spreekt de EBU zeer aan.

Wel vragen we meer aandacht voor energiebesparing. Collectieven van bedrijven uit de regio Amersfoort staan klaar om drie succesvolle product-markt-combinaties voor renovatie van woningen grootschalig uit te rollen (VvE's, jaren '70 en '90). Daarnaast wordt een pilot met gebouw gebonden financiering voorbereid, wat kansen biedt voor versnelling. Bovendien adviseren we regio Amersfoort om zich aan te sluiten bij het provinciale programma "Verstandige aanpak particuliere woningen": wat kan een woningeigenaar nu al aan de woning doen ongeacht de toekomstige duurzame warmtebron?

In combinatie met de opgave van duurzame mobiliteit vragen wij ook aandacht voor het slim laden van en opslag in elektrische (deel) auto's om zo op wijkniveau het huidige elektriciteitsnet te gaan ontlasten.

Net als in de RES U16 wordt er in de RES regio Amersfoort een grote potentie gezien voor zonne-energie op bedrijfsdaken. EBU verkent samen met partners de mogelijkheden van een meerjarig provinciaal programma "Zon op bedrijfsdak" om meer slagkracht, synergie en daardoor versnelling van uitrol te realiseren. Wij nodigen regio Amersfoort van harte uit om bij deze beweging aan te sluiten. Een belangrijke bouwsteen van het beoogde programma is gezamenlijke lobby vanuit de provincie. Daarom vragen wij ook jullie aandacht voor het bedingen van onderstaande randvoorwaarden bij het Rijk:

- Publiekrechtelijke bevoegdheid voor gemeenten en provincie voor een verplichting van zon op dak bij nieuwbouw en bestaande bouw;
- Het borgen van de afspraken in het Klimaatakkoord over het verhogen van het grootverbruikerstarief en de bijbehorende energiebelasting;
- Het kunnen maken van een energielabelsprong met coöperatieve opwekking (kan nu niet omdat de zonne-installatie geen eigendom is van de dakeigenaar);
- Het kunnen inzetten van het regionale dakoppervlak van het Rijksvastgoedbedrijf;
- Structurele samenwerking tot de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd technisch personeel;
- Meer nadruk op de financiële incentive om te investeren in zonnestroomprojecten. Dat kan bijvoorbeeld via:
 - o verlaging OZB tarief bij verbetering energielabel bij dakeigenaren.

Reactie 49: Herman Jan Wijnants – Baarn - Baarnse Klimaat Alliantie

Vanuit de Baarnse Klimaat Alliantie ondersteunen we de gevolgde aanpak in het concept bod. Wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat de uitvoering van een dergelijk bod vergezeld moet gaan met een intensieve communicatie richting de inwoners om bewustwording voor de noodzaak voor uitvoering en draagvlak te ontwikkelen. Van belang hierbij zijn de communicerende vaten van energiebesparing en duurzame opwek: minder besparing betekent automatisch meer (geld nodig voor) duurzame opwek om de doelstellingen te kunnen behalen.

We vragen dat de betrokken gemeenten in dit bod structureel werk gaan maken van een goede communicatie richting bewoners en bedrijven en daartoe onderling een communicatiewerkgroep opzetten die een gezamenlijke, consistente aanpak gaan uitrollen om bewustwording over en draagvlak voor de RES te ontwikkelen. We hopen dat volgende biedingen RES 2.0 etc. vervolgens kunnen voortbouwen op het gecreëerde draagvlak en een flinke ambitie tonen, dwz. verder durven te gaan dan het nationale beleid.

Vanuit onze stichting willen we graag met de gemeente en andere actoren in de gemeente Baarn werken aan de realisatie van dit bod en de nog volgende.

Reactie 50:

Van: N. van Veen. [mailto:nadeche_6@hotmail.com]

Verzonden: donderdag 2 april 2020 08:30

Aan: lonink.vvd@gmail.com

CC: Regio Amersfoort <RegioAmersfoort@amersfoort.nl>

Onderwerp: RES BOD amersfoort

Goedemorgen lezer,

Gisteravond nam ik kennis van de mogelijke plaatsing van windmolens in de regio Amersfoort naar aanleiding van het bod dat is gedaan op de site van de RES, waar staat geschreven: *Inmiddels zijn 10 concept-RES'en opgeleverd*. Wanneer ik de link aanklik en naar het kopje Amersfoort ga krijg ik een drietal documenten die ik kan openen. Het bod kansrijke zones, gerealiseerde initiatieven en lopende initiatieven. Het bod bestaat uit of 17 of 44 windmolens en 185 HA zonneveld. Vervolgens worden kansrijke gebieden beschreven etc.

Amersfoort is 1 van de 10 van de 30 regio's die het bod al ingediend heeft bij de RES. De RES en het vervolg proces zijn gevoelige onderwerpen en zeer complex. Ingrijpend en hebben een grote impact op de inwoners, landschap en de samenleving als geheel.

Op de site is aangegeven dat : ***Gevolgen Corona maatregelen voor de Regionale Energie Strategie*** *De komende weken, tot eind mei, is de besluitvorming gepland over de Regionale Energie Strategie. Voorafgaand hieraan worden de reacties van belanghebbenden over de RES geïnventariseerd. Nu de huidige maatregelen rond het Corona-virus van kracht zijn, worden digitale vormen van participatie ingezet.*

- Wie zijn deze belanghebbenden?
- De reacties van de belanghebbenden over de RES in hoeverre worden deze wel of niet meegenomen? Met andere woorden; welke invloed is er nog?

De digitale mogelijkheden zijn niet voldoende om dit ontzettend belangrijke onderwerp digitaal te behandelen. De inwoners van gemeenten hebben het recht op ene echt gesprek, echte ontmoetingen en een echt debat maar vooral een echt democratisch proces.

Ook al is het maar een concept RES, de PBL zal een doorrekening gaan maken naar aanleiding van dit concept BOD wat wel kan leiden tot aanpassingen, maar het is niet zo dat de regio's ineens met een ander BOD kunnen komen; de gevolgen zijn enorm. Daarbij moet een aanmeldingsnotitie worden gedaan wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van de MER zie :

<https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/mer/procedurehandleiding/procedurele-0/mededeling/voorbeeld/>

Is dit gebeurd en zo ja wanneer en waar is dat terug te vinden?

Een aantal vragen die ik heb zijn :

- Betekent het concept BOD van de regio Amersfoort dat de gehele regio er zeker van mag zijn dat er niet op andere locaties windmolens gerealiseerd kunnen worden?
- Is het niet het recht van iedere Nederlander om met de betreffende regio in gesprek te gaan en de dialoog te voeren wat betreft dit concept bod? Zo ja, wanneer en hoe gebeurt dit ? Zo nee, waarom niet?

Ik verwijs je daarbij naar de volgende link ter kennisname, wat absoluut meegenomen dient te worden in het te nemen, of al genomen, besluit: <https://www.climategate.nl/2020/03/87658/>

Graag een bevestiging van het ontvangen van deze mail, en in afwachting op de antwoorden van bovenstaande vragen verblijf ik;

Met vriendelijke groet,
With kind regards,
Nadeche van Veen
Mob nr. +31625090190

Reactie 51:

Van: One Planet [<mailto:paul.heistein@oneplanet.org>]

Verzonden: donderdag 2 april 2020 17:30

Aan: Regio Amersfoort <RegioAmersfoort@amersfoort.nl>

Onderwerp: energiestrategie Amersfoort

Geplaatst op uw reactieformulier:

Ik ben ingenieur en heb 10 jaar voor Essent Duurzaam gewerkt en 14 jaar voor One Planet. Wat je hieruit leert is dat de businesscase voor energiebesparing 3-4 keer beter is dan het allerbeste manier van opwekken. Dat is overal te bevestigen. Daarom vindt ik een opwek strategie voor Amersfoort (wind, zon) eigenlijk gewoon 'dom' omdat wij niet eens begonnen zijn met een echte energie spaar strategie (alle gebouwen geïsoleerd, toelichting en gedragsverandering om verspilling te voorkomen enz.) De raad en college staren zich blind op zon-wind; hoe kunnen we ze eerst goed informeren over energiebesparing? Paul Heistein 06 52 40 19 47

Met vriendelijke groeten / kind regards, Paul Heistein, Tel: +31 6 5240 1947, paul.heistein@oneplanet.org

One Planet Foundation, Stationsplein 16, 3818 LE Amersfoort, www.oneplanet.org, Tel: +31 33 7370 652

Reactie 52:

Van: Paul den Hartog [<mailto:denhartog.vvd@gmail.com>]

Verzonden: dinsdag 21 april 2020 18:47

Aan: Willem van der Stelt <WL.vanderStelt@amersfoort.nl>

Onderwerp: Leusderheide

Geachte heer Van der Stelt,

Bent u op de hoogte van het feit, dat gezien de hoeveelheid niet gedetoneerde munitie op de Leusderheide, er een algeheel bouwverbod rust op de Leusderheide?

M.vr.gr.

Paul den Hartog

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Reactie 53:

Van: Leon de Bruin [<mailto:lcdebruin@gmail.com>]

Verzonden: zondag 12 april 2020 14:08

Aan: Regio Amersfoort <RegioAmersfoort@amersfoort.nl>

Onderwerp: Re: Windmolens op de Leusderheide?!

Beste men/mevr.,

nog even ter aanvulling op mijn vorige mail: ik heb vernomen dat er op de gehele Leusderheide een bouwverbod rust ivm niet ontplofte munitie en stoffelijke resten van mensen die in WO II zijn gefusilleerd en nooit terug gevonden? Hoe speelt dit mee in de besluitvorming?

mvg,

Leon de Bruin

Op zo 12 apr. 2020 om 10:50 schreef Leon de Bruin <lcdebruin@gmail.com>:

Beste men/mevr.,

als bewoner van de Doornseweg 28a maak ik me buitengewoon veel zorgen over het plan om 14 enorme windmolens op de Leusderheide te plaatsen. Is er al nagedacht over de impact die dit gaat hebben op dit gebied, inclusief de directe omwonenden? En op welke manier kunnen wij inspraak hebben op de concept-RES die op 1 juni gaat worden ingediend?

mvg,

Leon de Bruin

Reactie 54: Joris Hogenboom – Natuur- en milieufederatie Utrecht

Utrecht, 7 april 2020

Betreft: Aanbevelingen voor concept RES Regio Amersfoort

Geachte raadsleden in de regio Amersfoort,

In het kader van het nationale Klimaatakkoord werken de 7 gemeenten in de regio Amersfoort samen aan een Regionale Energie Strategie (RES). Ook netbeheerder Stedin, Provincie Utrecht en Waterschap Vallei en Veluwe zijn nauw betrokken. Een belangrijk onderdeel van de RES is de uitwerking van gedragen keuzes voor grootschalige duurzame energieopwekking in de regio: hoeveel energie gaan we uit wind en zon halen in 2030 en daarna, en op welke wijze? Als volksvertegenwoordigers besluit u in de periode april-mei over de concept RES die recent is uitgewerkt, met daarin ook een bod voor 2030.

Voor onze organisaties is de RES van groot belang om voortvarend, met ambitie, met oog voor zorgvuldige inpassing en met lokaal eigenaarschap invulling te geven aan de energietransitie. In de afgelopen maanden zijn NMU en Energie Samen (koepel van energie-initiatieven) middels een reeks bijeenkomsten actief in gesprek gegaan met onze achterban: lokale groepen in regio Amersfoort die zich inzetten voor natuur, milieu, landschap en klimaat. Die uitwisseling heeft waardevolle ideeën opgeleverd over hoe de kwaliteit van de RES en het huidige concept-bod kan worden verhoogd. Dit hebben wij vertaald in een aantal adviezen aan de betrokken bestuurders en het kernteam RES. Helaas moeten wij constateren dat deze adviezen nauwelijks zijn verwerkt in het voorliggende concept. Daarom geven we met deze brief ook aan u graag onze aanbevelingen mee.

Energietransitie kan Drievoudig Duurzaam

Bij de ontwikkeling van klimaatbeleid is het van belang rekening te houden met een goede maatschappelijke en fysieke inpassing van de beoogde projecten. Om tot een verantwoorde uitrol van grootschalige energie in de regio Amersfoort te komen, pleiten wij daarom voor een energievoorziening die 'drievoudig duurzaam' is:

1. *Energiebesparing en opwekking van duurzame energie* volgens een strakke routekaart om tijdig het doel van een klimaatneutrale regio (en wereld) te bereiken.
2. *Zorgvuldig inpassing* in natuur, landschap en leefomgeving.
3. *Participatie*: betrokkenheid van omwonenden en andere stakeholders in de planvorming; eerlijke verdeling van lusten en lasten; een gelijkwaardige samenwerking met de lokale omgeving en streven naar (minimaal) 50% lokaal eigendom en zeggenschap.

Concrete punten die we aan RES Amersfoort willen meegeven

Passen we de visie 'drievoudig duurzaam' toe op de regio Amersfoort en de huidige concept RES, dan levert dat de volgende aanbevelingen op.

Ambitieniveau:

- Neem als regio verantwoordelijkheid voor een realistisch aandeel van de landelijke opgave zoals gesteld in het Klimaatakkoord: 35 TWh grootschalig op land in 2030. Gezien het theoretisch potentieel in regio Amersfoort (3,3 TWh) en de ruime mogelijkheden die er liggen op en nabij stedelijke knooppunten zou in 2030 *minimaal* 0,5 TWh gerealiseerd moeten zijn. Houd daarbij rekening met planuitval: om op 0,5 TWh uit te komen, zou de potentie in zoekgebieden aanzienlijk hoger moeten liggen, met terugvalopties als de voorkeurslocaties niet (volledig) haalbaar blijken.
- Zet dus in op ruimere zoekgebieden, zodat de kans groter wordt dat de ambitie voor 2030 gehaald wordt. In zijn huidige vorm is het bod een optelsom van enkele specifieke ontwikkellocaties, waarvan de haalbaarheid nog uiterst onzeker is. Dat maakt het bod kwetsbaar.
- Maak duidelijk hoe de regio tegelijkertijd meer werk maakt van kleinschalige energieopwekking (zoals 'zon op dak') en energiebesparing. Gebeurt dit niet voldoende, dan dreigt een afkalving van het draagvlak voor grootschalige oplossingen.

Keuze voor zoekgebieden en locaties:

- Maak transparant hoe vanuit het totale potentieel aan wind en zon wordt getrechterd naar kansrijke gebieden en het bod voor 2030. De redeneerlijn naar locaties zien we nu niet terug in de tekst. Van het theoretisch potentieel van 3,3 TWh komt slechts een klein gedeelte terug op de kaart met 'kansrijke gebieden'. Wel staat uitgelegd *dat* belangenafwegingen, een landschappelijke analyse en beleidsmatige

- restricties hebben geleid tot deze selectie, maar niet *welke* afwegingen bepalend zijn geweest voor de keuzes om gebieden wel of niet op te nemen. Het zelfde geldt voor de vertaalslag van ‘kansrijke gebieden’ naar ‘bod 2030’. Wij herkennen ons dan ook niet in (een deel van) de resulterende zoeklocaties: zijn er niet veel méér kansen voor zonnevelden en windmolens langs infrastructuur, randen van stedelijk gebied en op bedrijventerreinen? Dat heeft de voorkeur boven natuurgebieden als het Eemmeer en de Leusderheide.
- Ontzie kwetsbare natuurgebieden. Zoals gezegd: er zijn voldoende andere locaties en toepassingen voor wind- en zonne-energie mogelijk die veel minder schade toebrengen aan natuur en landschap. Het defensieterrein Leusderheide is het meest waardevolle heideterrein van de provincie Utrecht, een bronlocatie voor veel beschermde vogels en vleermuizen. Een windmolencluster op deze locatie is daarom geen goed idee. Het Eemmeer is een N2000-gebied, van internationaal groot belang voor diverse watervogels. De Leusderheide en het Eemmeer zouden niet als zoekgebied aangewezen moeten worden.

Randvoorwaarden voor projecten:

- Maak een aanzet voor heldere randvoorwaarden waaraan grootschalige energieprojecten moeten voldoen. De gewenste wijze van inrichting en inpassing van projecten verdient een prominentere plaats in het document. De kwaliteit van projecten wordt in grote mate bepaald door de wijze waarop plannen worden uitgewerkt in samenspraak met bewoners en stakeholders. In het bijzonder:
 - Maak ‘minimaal 50% lokaal eigendom’ een harde voorwaarde voor alle zonnevelden en windmolens. Hiermee komen lokale initiatieven in positie voor een gelijkwaardige samenwerking met commercieel ontwikkelaars, en kunnen de projecten optimaal meerwaarde creëren voor de lokale gemeenschap.
 - Werk in zoekgebieden met gebiedsprocessen, waarin bewoners en belanghebbenden gezamenlijk de spelregels uitwerken voor locatiekeuze, inrichting en verdeling lusten/lasten van energieprojecten.
 - Stel regels op voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing/inrichting, aansluitend bij *best practices* en gebiedskenmerken. Belangrijke aspecten zijn onder meer: wijze van ecologisch vooronderzoek¹, mitigerende maatregelen en kansen voor versterking van natuur- en landschapskwaliteiten. Deze randvoorwaarden moeten vervolgens geborgd worden in gemeentelijke beleidskaders.

¹ Zie hiervoor ook de Checklist natuurbelangen bij windenergie op land en de Checklist natuurbelangen bij grondgebonden zonneparken *Ruimte voor lokale initiatieven:*

- Zet de regio niet op slot voor lokale initiatieven op andere locaties dan aangegeven in het concept-bod. De bijdrage van sommige gemeenten is nu beperkt, terwijl ook daar initiatieven van onderop (energiecoöperaties) met draagvlak projecten zouden kunnen realiseren. Met name de beeldvorming is hier belangrijk: leg in het document helder uit hoe wordt omgegaan met initiatieven die buiten de kansrijke gebieden vallen, of niet meegenomen zijn in het bod voor 2030.
- Communiceer helder over de status van lopende initiatieven. Nog niet al deze initiatieven zijn reeds vergund. Hoe maakt de regio de afweging of deze projecten nodig en wenselijk zijn?

Er liggen volop kansen voor een ambitieuze RES in de regio Amersfoort met aandacht voor natuur & landschap en participatie van de omgeving. En we zien ruimschoots mogelijkheden om de doelstellingen voor 2030 te halen. Wij verzoeken u om onze aanbevelingen serieus in overweging mee te nemen in uw besluitvorming. Tot slot: in het vervolgttraject tot de uitwerking van de RES 1.0 zouden wij graag actiever betrokken worden dan in de afgelopen fase is gebeurd. Wij bieden aan een bijdrage te leveren aan de concretisering, onder andere voor de randvoorwaarden voor projecten en selectie van locaties.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Gerben de Vries van de NMU (g.de.vries@nmu.nl / 06-48544258) of Marinus Kamphorst van Energie Samen (marinus@eemnesenergie.nl / 06-55824101).

Met vriendelijke groet,

Mede namens Energie Samen, Natuurmonumenten en Utrechts Landschap,
Joris Hogenboom, directeur Natuur & Milieufederatie Utrecht